

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

11 juni 1998

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1998**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden
aan de Commissie voor Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Leo Cannaerts**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Robert Voorhamme.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Eddy Schuermans ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Didier Ramoudt ;

de heren Carlos Lisabeth, Jef Sleenckx, Robert Voorhamme ;

de heren Jan Penris, Frans Wymeersch ;

de heer Jean-Marie Bogaert ;

de heer Jos Stassen

Plaatsvervangers :

de heren Joachim Coens, Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heer John Taylor, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heren Louis Bril, André Denys, Dirk Van Mechelen ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Emiel Verrijken ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

de heer Jos Geysels.

*Zie :***19** (1997-1998)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 tot 5 : Amendementen
- Nr. 5-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting
- Nr. 5-B : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 5-C : Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport
- Nr. 5-D : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
- Nr. 5-E : Verslag namens de Commissie voor Media-beleid
- Nr. 5-F : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
- Nr. 5-G : Verslag namens de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer
- Nr. 5-H : Verslag namens de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken
- Nr. 5-I : Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

*Zie ook :***13-A** (1997-1998)

- Nr. 1 : Toelichtingen

21 (1997-1998)

- Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

INHOUD

	Blz.
I. BEVOEGDHEDEN VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN TEWERKSTELLING	4
1. Toelichting door de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling	4
a) Decreetsbepalingen	4
b) Begrotingstabel	4
2. Bespreking	6
3. Indicatieve stemming	13
II. BEVOEGDHEDEN VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, LANDBOUW EN MEDIA	13
1. Toelichting door de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media	13
a) Decreetsbepalingen	13
b) Begrotingstabel	14
2. Bespreking	19
3. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemmingen	34
III. BEVOEGDHEDEN VAN DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN, WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE	35
1. Inleidende uiteenzetting door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie	35
2. Algemene bespreking	36
3. Indicatieve stemming	37

DAMES EN HEREN,

De commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden besprak op 19 mei en 4 juni 1998 de haar toegewezen gedeelten van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1998.

Op 19 mei 1998 werden de bevoegdheden behandeld van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling.

Op 4 juni 1998 had de bespreking betrekking op de bevoegdheden van de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, en van de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie.

De stemmingen over de aan de commissie toegewezen decreetsbepalingen en programma's wat betreft de bevoegdheden van de Vlaamse minister-president, minister Theo Kelchtermans en minister Eric Van Rompuy hadden plaats op 4 juni 1998.

I. BEVOEGDHEDEN VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN TEWERKSTELLING

1. Toelichting door de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

a) Decreetsbepalingen

De minister stipt aan dat het begrotingsdecreet geen gewijzigde bepalingen bevat ten opzichte van de initiële begroting 1998.

b) Begrotingstabel

AFDELING I

Begrotingskredieten

DEPARTEMENT 5

Departement Economische Zaken,
Binnenlandse Zaken en Landbouw

Administratie Werkgelegenheid

Programma 52.0

VESOC-III

Programma 52.40 – Werkgelegenheid

De minister licht de aan de Commissie toegewezen programma's toe als volgt.

Programma 52.40 – Werkgelegenheid

De minister wijst erop dat de vermeerdering integraal bestaat uit een verhoging van de middelen ingeschreven op b.a. 01.04 : "Allerhande uitgaven in het kader van het tewerkstellingsbeleid – VESOC". Het bedrag van 600 miljoen frank extra houdt een bedrag van 350 miljoen frank in voor een nieuwe maatregel met name het Werkervaringsplan voor de private sector (WEP-privé) en een bedrag van 250 miljoen frank ter uitbreiding van het bestaand stelsel van de aanmoedigingspremie bij loopbaanonderbreking en deeltijdse arbeid in de openbare en de privé sector (AWAP). Voor beide maatregelen wordt eerstdaags een nota ter beslissing voorgelegd aan de Vlaamse regering.

– WEP-privé

Op 13 februari 1998 werd tijdens een VESOC-overeenkomst beslist het werkervaringsbeleid uit te breiden. Vlaanderen heeft reeds inspanningen geleverd door het aantal werkervaringsplaatsen in de niet-commerciële sector te verdubbelen. Werkervaringsplaatsen in het Vlaamse Gewest worden nu ook verruimd naar de commerciële sector, door van bij de opstart 2000 werkervaringsplaatsen, specifiek gericht op langdurig werkzoekenden te realiseren in privé-bedrijven.

Concrete doelstelling van dit project is de arbeidsmarktinzetbaarheid van langdurig werkzoekenden (meer dan drie jaar werkloos) in de commerciële sector te vergroten, door hen een mogelijkheid te bieden om werkervaring te verwerven gecombineerd met begeleiding. Bij tewerkstelling bij een werkgever uit de commerciële sector krijgt de werkzoekende een “rugzak”. Deze bevat zowel een “werkervaringspremie” die tegemoet komt in de loonkost gedurende 12 maanden (gemoduleerd volgens de werkloosheidsduur van de werkzoekende en forfaitair volgens arbeidsstelsel halftijds of minstens vier vijfde), als een “begeleidingspremie”.

De werkervaringspremie biedt een versterking van de loonkostverlaging van het federale voordeelbanenplan. De begeleidingspremie moet de werkgever toelaten gespecialiseerde begeleiding in te huren ofwel bij de VDAB, ofwel bij een organisatie erkend door hetzij het Subregionaal Tewerkstellingscomité, hetzij het Beheerscomité naargelang de organisatie actief is in hetzij één subregio hetzij in meerdere subregio's.

De aanvraag tot het bekomen van de tegemoetkoming wordt voor de indienstneming ingediend bij de Subregionale Tewerkstellingsdienst. De directeur van de Subregionale Tewerkstellingsdienst beslist, om reden van budgettaire verantwoordelijkheid en beheer, na onderzoek en attestering van de werkzoekende, of er bij tewerkstelling van een werkzoekende die voldoet aan de criteria voor het werkervaringsplan in de private sector, al dan niet premies toegekend worden.

De uitbetaling van de premies zal gebeuren door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. De werkingskosten voor de uitbetaling worden geraamd op 10 miljoen frank. Deze kosten zullen aangerekend worden binnen de bestaande dotatie van de VDAB.

Teneinde het bovenstaande project te realiseren worden de artikel 57 tot en met 62 van het besluit

van de Vlaamse regering van 21 december 1998 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding gewijzigd.

De loonkostpremie wordt als volgt bepaald :

a) bij een tewerkstelling met een uurregeling van minstens de helft van de normale arbeidstijdrekening :

Werkloosheidsduur	Werkervaringspremie per maand in BEF
36 tot 48 maanden	5.000
48 tot 60 maanden	10.000
meer dan 60 maanden	9.000 (+ 6000 federaal = 15.000)

b) bij een tewerkstelling met een uurregeling van minstens vier vijfde van de normale arbeidstijdrekening :

Werkloosheidsduur	Werkervaringspremie per maand
36 tot 48 maanden	8.000
48 tot 60 maanden	16.000
meer dan 60 maanden	18.000 (+ 6.000 federaal = 24.000)

De begeleidingspremie (maximum 50.000) moet de werkgever toelaten gespecialiseerde begeleiding in te huren bij de VDAB of bij derden.

Voor de proportionele berekening van de premie voor een werknemer die minstens vijf jaar werkzoekend is en minstens halftijds tewerkgesteld wordt, werd de federale “banenplanuitkering” van 6.000 frank in rekening gebracht. Dit wil zeggen dat voor een tewerkstelling van minstens vier vijfde, van een werknemer met een werkloosheidsduur van meer dan vijf jaar in het totaal 24.000 frank voorzien is (Vlaamse + federale premie = 18.000 frank + 6.000 frank). Voor een halftijdse tewerkstelling betekent dit proportioneel 15.000 frank waarvan 6.000 frank federale premie en 9.000 frank Vlaamse premie.

– Uitbreiding van het bestaande stelsel van aanmoedigingspremies

De vigerende reglementering inzake aanmoedigingspremies voor deeltijds werken en loopbaanonderbreking in de Vlaamse privé-sector werd reeds verlengd tot 31 december 1998.

In het kader van de bestrijding van de werkloosheid en het verder stimuleren van processen van vrijwillige arbeidsherverdeling beslisten de Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners binnen VESOC om het bestaande stelsel van aanmoedigingspremies verder uit te breiden.

Voor het luik “vrijwillige arbeidsduurvermindering” blijft de regeling in principe ongewijzigd. Met betrekking tot het luik “loopbaanonderbreking” vallen de instapmotieven evenwel weg, zodat de werknemer die loopbaanonderbreking opneemt en de bijkomende aanmoedigingspremie wil genieten, hiervoor geen redenen meer moet opgeven. Voor de beide luiken geldt eveneens dat het premiebedrag verdubbeld wordt voor de periode dat de arbeidsduurvermindering of de loopbaanonderbreking gepaard gaat met het volgen van een opleiding.

Tot slot dient nog beklemtoond dat er geen einddatum meer is vooropgesteld voor het ingaan van de deeltijdse arbeid of de loopbaanonderbreking, zodat het in begrotingsopzicht om een recurrente maatregel zou gaan.

In het kader van de VESOC-middelen werd op het krediet van programma 52.4, basisallocatie 01.04 een bedrag van 250 miljoen frank voorzien voor aanmoedigingspremies ingevolge de hier voorgestelde uitbreiding van de reglementering en de eruit voortvloeiende stijging van het aantal begunstigden van de premie.

Deze uitbreidingen en de daaraan verbonden budgettaire meerkost kunnen geraamd worden als volgt :

1. Zowel voor de privé- als voor de openbare sector vallen de instapmotieven bij loopbaanonderbreking volledig weg : 168 miljoen frank
2. De aanmoedigingspremie wordt verdubbeld bij het volgen van een opleiding. Deze maatregel geldt zowel binnen het luik loopbaanonderbreking als binnen het luik verminderde arbeidsduur : 37 miljoen frank
3. De stijgende belangstelling voor systemen van arbeidsduurvermindering met gedeeltelijke compensatie van de minder inkomsten verantwoordt een bijkomende reservatie bovenop het initieel in de begroting 1998 ingeschreven bedrag : 45 miljoen frank.

2. Bespreking

– Programma 52.0 – VESOC-III

De heren Robert Voorhamme en Paul Deprez vragen of er – uiteraard niet meteen – een stand van zaken kan gegeven worden van alle engagementen die binnen het VESOC zijn overeengekomen en van de uitvoering ervan. Er is langzamerhand behoefte aan enige duidelijkheid.

De minister steunt het verzoek van deze sprekers en zal een globaal overzicht bezorgen van de invulling van de VESOC-III-enveloppe.

Dit overzicht zal door de minister aan de leden van de commissie worden overgezonden.

Hierop vraagt de heer Paul Deprez nog een overzicht van de lijst van de recurrente maatregelen en de verdere budgettaire invulling van deze enveloppe in de toekomst. Op vraag van de heer Paul Deprez of deze maatregelen een blijvend karakter zullen hebben, stelt de minister dat begeleiding de prioritaire aandacht van de minister, in overleg met de VDAB zal hebben.

– Eenmalige begeleidingspremie en invulling Europese Top van Luxemburg – richtsnoeren en aanbevelingen met betrekking tot vormingsplicht en overleg met het federale bevoegdheidsniveau

De heer Paul Deprez wijst erop dat hij voorstander is van de eenmalige begeleidingspremie, maar deze spreker vindt het jammer dat de mogelijkheden van begeleiding voor de gemeenten niet weerhouden werden, omdat hij vreest dat op die manier de doorstroming niet zal lukken.

In deze context vraagt de heer Jos Stassen zich af of het gezien het bescheiden loon, het in de praktijk wel doenbaar zal zijn genoeg kandidaten te vinden die in het stelsel willen instappen.

De minister repliceert hierop dat de praktijk zal uitwijzen of het WEP een succes zal zijn ; de voorwaarde om van de begeleidingspremie te genieten is dat men drie jaar werkloos dient te zijn, terwijl de voorwaarde om van een begeleidingspremie binnen het Werkervaringsplan voor de publieke sector te genieten, men slechts twee jaar werkloos dient te zijn.

Hierop merkt de heer Robert Voorhamme op dat deze voorwaarden afwijken van de tijdens de Europese Top in Luxemburg afgesproken richtsnoeren inzake vorming en opleiding. Een van deze richtsnoeren stelt immers dat een vormingsaanbod reeds kan worden gedaan vanaf het ogenblik dat een persoon 12 maanden werkloos is.

De vraag rijst of aan iedere werkloze vanaf een werkloosheidsduur van 12 maanden een opleiding of een intake-gesprek kan worden aangeboden.

De minister bevestigt dit en verduidelijkt dat voor de jongeren deze mogelijkheden reeds open staan vanaf een werkloosheidsduur van 6 maanden. Vlaanderen zal wellicht probleemloos een doelstelling van 20 percent halen, vermits voor de berekening hiervan niet alleen opleiding maar ook soortgelijke maatregelen als intensieve begeleiding e.d.m. in aanmerking komen.

De minister geeft toe dat er ten aanzien van het WEP voor de privé-sector zich misschien problemen kunnen stellen, ook al zijn er voldoende financiële incentives onder de vorm van loonsubsidie aanwezig. Dat de "Smetbanen" geen succes zouden zijn verwondert de minister die stelt dat de signalen die hij hierover van de VDAB ontvangt eerder positief zijn. Verder benadrukt de minister het engagement van de sociale partners binnen het VESOC-overleg om het WEP voor de privé-sector en het WEP voor de publieke sector te promoten, zodat deze belofte geen maat voor niets zal zijn.

De heer Jos Stassen beaamt dat de werkgevers financiële stimuli krijgen en nu is inderdaad aan het bedrijfsleven om over de brug te komen en ook een inspanning te leveren op het vlak van vorming en opleiding. Wat de werknemers betreft, vraagt spreker zich af of het WEP (privé) en het WEP (publiek) wel leefbare inkomens zullen opleveren en daarenboven bestaat er tussen het WEP in het algemeen en de PWA een onderlinge concurrentie.

De minister verklaart begrip op te brengen voor deze kritische bedenkingen inzake het WEP. Het betreft een algemeen probleem. Er is een belangrijke inkomenswig tussen de vergoedingen uitgekeerd bij passieve werkloosheid en die uitgekeerd binnen het stelsel van een activering en dynamiserende werkloosheidsvergoeding. Sensibilisering is inderdaad nodig, maar ook dient gezocht naar een billijke curatieve aanpak.

Wie een WEP weigert en een opleiding ook niets vindt, moet bestraft worden, vermits het voor de minister sociaal onverantwoord is dat de overheid zich uitput om kansen te bieden aan werklozen die daarvoor in feite bedanken. Een dergelijke frustratie kan niet, maar het aspect doorstroming blijft belangrijk.

De minister stipt aan dat de controle op de werkbereidheid en de opleidingsbereidheid strikter zal verlopen via het stelsel van een individuele rapportage, wat een moeilijk discussiepunt blijkt te zijn, alhoewel de verschillende Gewesten zich terzake op eenzelfde standpunt aligneren.

Het loutere vormingsaanbod is evenwel onvoldoende om een repressieve aanpak te verrechtvaardigen. Voor de controle zullen de Gewesten verslag uitbrengen over wie werd opgeroepen, wat aan de werkloze werd aangeboden en hoe de betrokkene hierop reageerde.

Verder wenst de heer Jos Stassen van de minister nadere toelichting over de implementatie van de uitvoering van de Europese richtsnoeren inzake opleiding in deze begrotingsaanpassing. Wordt een deel van de vermeerdering van het krediet op b.a. 01.04 (PR. 52.40) met 600 miljoen frank hiervoor aangewend ?

Of zal pas in de begroting 1999 de budgettaire impact van de financiële honorering van de Europese richtsnoeren inzake opleiding merkbaar zijn ? Volgens de heer Robert Voorhamme zal het uitbreiden van de doelgroep die in aanmerking komt voor begeleiding en vorming tot 40.000 (jongeren) en tot 45.000 (volwassenen) onvermijdelijk tot een verhoging van de financiële middelen nopen en gelet op de uitbreiding van het takenpakket van de VDAB zal ook hier nood zijn aan een bijkomende financiële incentive van de overheid.

De minister benadrukt het belang van de eerste drie Europese richtsnoeren. De doelgroepen zijn afgestudeerden met een diploma van LO of LSO, langdurig werklozen en jongeren.

Inzake de richtsnoeren die op de Europese Top te Luxemburg werden vastgelegd merkt de minister op dat voor de financiering hiervan afzonderlijke kredieten werden vastgelegd, zoals eveneens is geschied voor de financiering van de verdere invulling van de VESOC-III-enveloppe.

Wat de aanvullende budgettaire inspanning ter financiering van de uitvoering van de drie Europese richtsnoeren betreft, stipt de minister aan dat in

1998 een bijkomende budgettaire inspanning werd geleverd van 550 miljoen frank, in 1999 is in een krediet voorzien van 1,25 miljard frank en in 2000 is in een in krediet voorzien van 1,5 miljard frank. Voor 1998 zijn die middelen geïmplementeerd in de begrotingsaanpassing.

Inzake de financiering van de begeleiding van het WEP in de publieke sector, stipt de minister aan dat dit reeds aan de orde is geweest binnen de Vlaamse regering. Deze beleidsoptie werd evenwel niet weerhouden, vermits dit om een vestzakbroekzak operatie zou gaan, waardoor er aldus een financieringsstroom zou zijn tussen de verschillende openbare besturen. Van het potentieel van 6.000 plaatsen zijn er momenteel 5.000 bezet.

De heer Johan De Roo vraagt aandacht voor het nieuwe afsprakenkader dat inzake de bestrijding van de jongerenwerkloosheid is tot stand gekomen met de federale regering. Welke nieuwe financiële overeenkomsten werden vastgelegd? Spreker merkt op dat het tewerkstellingsplan immers werd onderhandeld door de federale regering in overleg met de Vlaamse regering. De afspraken die inzake opleiding in uitvoering van de Europese richtsnoeren zijn gemaakt vindt spreker een belangrijke positieve aanzet in de bestrijding van de jongerenwerkloosheid.

De minister antwoordt hierop als volgt. De federale middelen voor langdurig werklozen zullen voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid worden aangewend, alhoewel dit binnen het overleg een moeilijk punt leek te zijn. Het aantal werkloze jongeren is evenwel ook in Vlaanderen aanzienlijk en daarom heeft het Vlaamse Gewest uiteindelijk ingestemd met het terzake tot stand gekomen afsprakenkader. Een preventieve aanpak dringt zich echter inzake jeugdwerkloosheid voor de minister op.

Er zijn goede argumenten om voor deze groep van werkloze jongeren volop middelen in te zetten. Van het bedrag van 1 miljard frank voor de financiering van het begeleidingsplan voor langdurig werklozen ontvangt het Vlaamse Gewest echter ongeveer 200 miljoen frank minder in tegenstelling tot vorig jaar, doch de Vlaamse overheid zal deze budgettaire vermindering compenseren.

Voor 1999 is een bedrag van 1,250 miljard frank vastgelegd, inclusief het bedrag van 250 miljoen frank ter compensatie van het begeleidingsplan. Voor 2000 wordt een krediet ingeschreven van 1,5 miljard frank, eveneens inclusief het bedrag van 300 miljoen frank ter compensatie van het begeleidingsplan.

Daarenboven kon voor de financiering van deze bijkomende budgettaire inspanning worden geput uit het saldo bij de VDAB voor de financiering van de tewerkstellingsprogramma's gezien nogal wat sociale zekerheidsbijdragen in het kader van het DAC-tewerkstellingsprogramma werden teruggestort, ter financiering van de aan de VDAB gevraagde bijkomende inspanning ingevolge de Europese richtsnoeren inzake opleiding en vorming. Daarenboven is er voor de volgende begrotingsjaren een politiek onderhandeld akkoord om eveneens te voorzien in voldoende financiële middelen hiertoe.

Programma 52.40 – Werkgelegenheid -

– Werking VDAB en Beheersovereenkomst

De heer Leo Cannaerts merkt op dat van de VDAB-werkingsbegroting ad 5 miljard frank, 2 miljard frank wordt uitgetrokken voor bemiddeling.

Spreker stelt vast de bestaande beheersovereenkomst met de VDAB intussen werd verlengd, hoewel er eerder werd afgesproken om de nadruk meer te leggen op de trajectbegeleiding van moeilijk te plaatsen werknemers. Spreker vraagt zich af of deze verlenging niet zal leiden tot afstel?

De minister beaamt de vaststelling van deze spreker met betrekking tot de verlenging van de bestaande VDAB-beheersovereenkomst. Thans worden echter de besprekingen aangevat over een aangepaste beheersovereenkomst, waarin rekening zal worden gehouden met de resultaten van de interne audit, die reeds bepaalde tekortkomingen heeft aangetoond.

Tevens zal er bij de opmaak van een nieuwe beheersovereenkomst ruimte zijn voor creatieve nieuwe denkpistes en zal verder zorg worden besteed aan trajectbegeleiding. Deze besprekingen moeten resulteren in de afsluiting van een resultaatverbintenis in meer uitgesproken vorm dan thans het geval was. Een nieuwe blauwdruk van de modelstructuur ligt ter bespreking bij het VDAB-beheerscomité.

– Samenwerkingsakkoord tussen RVA en VDAB inzake gegevenstransmissie

De heer Leo Cannaerts stipt aan dat op 25 november 1997 een samenwerkingsakkoord werd afgesloten tussen RVA en VDAB inzake de overdracht

van gegevens. Het is volgens deze spreker mogelijk dat beide diensten de problematiek anders benaderen. De federale RVA lijkt strenger op te treden dan de VDAB, waarbij de samenwerking tussen RVA en VDAB stroef verloopt.

Niet alleen het moment waarop de werkloze een job weigert om in een opleiding te stappen wordt belangrijk.

Het is aan de RVA te bepalen of er sancties volgen of niet. Gezien de klemtonen die gelegd werden op de Europese Top is het aangewezen om dringend bepaalde posities uit te klaren. Is de minister zich van het probleem bewust en hoe zal dit worden uitgeklaard?

– *Invulling knelpuntvacatures, arbeidsmarktmobiliteit, arbeidsmarktorganisatie en convenantenbeleid*

De heren Leo Cannaerts en Jef Sleenckx kaarten vervolgens de problematiek aan van de moeilijke invulling van bepaalde vacatures op de arbeidsmarkt. Ondanks de aantrekkende economie blijft het probleem van de knelpuntvacatures bestaan. Voor een aantal beroepen is het werkelijk bijna ondoenbaar om voldoende gekwalificeerde arbeidskrachten aan te trekken. Hoe evolueert daarenboven het algemene arbeidsmarktgebeuren? De heer Leo Cannaerts stelt vast dat uit de praktijk daarenboven blijkt dat de invulling van de “Smetbanen” bij zelfstandigen voor de nodige problemen zorgt.

De minister verklaart over de invulling van de “Smetbanen” niet onmiddellijk over exacte cijfers te beschikken. De eerste reacties terzake waren wel positief, in tegenstelling met de vaststelling van de heer Leo Cannaerts.

Het zou inderdaad mogelijk zijn dat deze banen uiteindelijk een andere finaliteit krijgen. De minister stelt vast dat door de heer Leo Cannaerts het tewerkstellend effect van de “Smetbanen” evenwel niet wordt ontkend.

Toch blijft de vraag hoe men echt langdurig werkzoekenden opnieuw kan motiveren om een baan aan te nemen. Sommigen blijken erg moeilijk bereikbaar, zelfs in een periode van een aantrekkende economie, met een volledige tewerkstelling.

De minister stelt dat dit probleem dient gekaderd binnen een bredere discussie en meent dat vooral de doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt dient bevorderd. In deze context stelt de minister vast dat tewerkstellingsprogramma's al te licht

worden verlengd, wat drukt op de bereidheid om zich te integreren in het reguliere arbeidscircuit en aldus een zekere gewenning optreedt.

Volgens de heer Jef Sleenckx zou een herwaardering van het vak van ambachtsman op korte termijn kunnen bijdragen tot de oplossing van de knelpuntvacatures. Terzake is voor de overheid een belangrijke rol weggelegd en ook vele ouders zijn dringend toe aan een mentaliteitswijziging. Al te vaak ervaren zij handenarbeid als minderwaardig voor hun kinderen, terwijl er voor een goed geschoolde vakman volop kansen zijn op de arbeidsmarkt.

Daarenboven moet men al te vaak voor kleinere werken een beroep doen op arbeidskrachten binnen het grijze arbeidscircuit. De overheid moet vakkennis aanmoedigen en promoten.

De minister merkt op dat bij de invulling van de *knelpuntberoepen* de VDAB vooral tracht die beroepen in te vullen door specifieke doelgroepen aan te spreken. Samenwerking met het onderwijs zal daarvoor echter nodig zijn. Ook moet de arbeidsmarkt transparanter worden gemaakt: mensen hebben meer nood aan informatie over tewerkstellingsmogelijkheden in andere regio's. Niet alleen de vaktechnische kennis van de werkzoekende moet worden verhoogd, maar ook zijn inzetbaarheid.

– *Het convenantenbeleid*

Inzake arbeidsmarktorganisatie onderstreept de heer Robert Voorhamme vervolgens dat ook de lokale besturen een belangrijke rol kunnen spelen in het regionaal arbeidsmarktbeleid, zoals wordt onderstreept door het convenantenbeleid. Terzake vraagt deze spreker de minister naar de stand van zaken en welke financiële impact de verdere invulling van het convenantenbeleid zal hebben op de begroting (Vlaams Gewest) en op de financiële positie van de gemeenten.

Wat het convenantenbeleid betreft, erkent de minister het belang hiervan, vermits de afsluiting hiervan bijdraagt tot een sterkere greep van de gemeenten op het werkgelegenheidsbeleid. De gemeenten in het Vlaamse Gewest hebben terzake een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Wat het doorstromingspercentage betreft, is de minister van oordeel dat het percentage van 20 percent nog kan worden verhoogd.

Wat het convenantenbeleid betreft, stipt de minister aan dat voor een 80-tal convenanten reeds

intensieve gesprekken zijn gevoerd en over een aantal convenanten werden reeds principiële beslissingen genomen. Antwerpen heeft reeds een formele ondertekening aangekondigd en de belangstelling bij de gemeenten is zeer groot vermits slechts zes gemeenten niet geïnteresseerd waren en daarenboven worden nog 17 positieve beslissingen ingewacht. De andere gemeenten bevinden zich nog in de verkenningfase.

De heer Johan De Roo verheugt zich over het succes van het convenantenbeleid maar vraagt zich eveneens bezorgd af of het initiatief wel voldoende financieel is onderbouwd en of de financiële last voor de gemeenten niet te aanzienlijk zal zijn ?

De minister licht dit toe als volgt. Het convenantenbeleid zal een operatie zijn met gesloten beurzen, vermits in heel wat gemeenten nu reeds een tewerkstellingsambtenaar is aangesteld, die in feite dezelfde doelstellingen nastreeft als de VDAB, zodat een samenwerking zich opdringt. Zo zou de VDAB een consulent kunnen sturen naar de gemeenten en tevens de knowhow (databank) kunnen ter beschikking stellen van de lokale besturen. De basisdienstverlening kan worden georganiseerd binnen de structurele omkadering van het VDAB-kantoor ofwel kan hiervoor tevens gedacht worden aan de dienstverlening aan een gemeentelijk loket.

Op de vraag van de heer Leo Cannaerts of het inderdaad juist is dat slechts gemeenten met meer dan 30.000 inwoners een beroep kunnen doen op een voltijdse tewerkstellingsambtenaar antwoordt de minister als volgt.

Ook kleinere gemeenten die samenwerken kunnen een beroep doen op al deze faciliteiten bij de organisatie van het lokale arbeidsmarktbeleid om in het kader van het convenantenbeleid, de arbeidsmarkt zo dicht mogelijk bij de werkzoekende te brengen.

Voor de VDAB zal het voor de heer Robert Voorhamme een operatie worden met gesloten beurzen, maar de gemeenten zullen heel wat nieuwe dure taken op zich moeten nemen.

De minister repliceert hierop als volgt. De tewerkstellingsstimulering behoort tot een essentiële opdracht van de gemeenten. Ook inzake milieu werden met de gemeenten destijds convenanten afgesloten, wat tot een spectaculaire doorbraak van de milieuzorg heeft geleid.

Wat de organisatie van de milieudiensten op het lokale vlak betreft, wijst de minister op het parallelisme met de op te richten plaatselijke tewerk-

stellingsdiensten. Verschillende gemeenten nemen nu reeds initiatieven, maar het is de bedoeling om aan de gemeenten een algemeen richtkader aan te bieden, om de samenwerking met de VDAB te structureren.

Via werkgelegenheidsraden, waarin onder meer PWA's en OCMW's vertegenwoordigd zijn, moeten de initiatieven van de gemeenten ook afgestemd worden op die van het Vlaamse Gewest en bijvoorbeeld de "Smet-banen". De VDAB moet hierbij een coördinerende rol spelen. Dit is het algemene richtkader, maar voor de uitvoering via het convenantenbeleid zijn er vele mogelijkheden.

De heer Paul Deprez verklaart gewonnen te zijn voor een systeem met tewerkstellingsdiensten of werkgelegenheidsraden, omdat het tewerkstellingsforum dat in zijn gemeente reeds bestaat, en waarbij de sociale partners eveneens kunnen worden betrokken, goed functioneert. Dit tewerkstellingforum kan een positieve rol spelen in een betere afstemming van de verschillende actoren binnen het arbeidsmarktgebeuren (doelgroepen van werknemers en werkgevers).

De minister merkt in deze context op dat de gemeenten in Nederland een spilfunctie vervullen in het tewerkstellingsbeleid, waarop de heer Robert Voorhamme repliceert dat die gemeenten daarvoor dan ook over een speciaal budget beschikken, zodat deze gemeenten actief eigen initiatieven kunnen ontwikkelen en aldus beter kunnen inspelen op de lokale noden op de arbeidsmarkt.

De heer Robert Voorhamme vraagt zich vervolgens af of de nieuwe lokale structuur die in het kader van convenantenbeleid zal worden opgezet, louter een administratieve bundeling zal zijn of dat er ook financiële armslag kan worden vrijgemaakt voor die gemeenten die eigen initiatieven ontwikkelen teneinde adequaat in te spelen op de lokale arbeidsmarkt. Het convenantenbeleid betekent terzake een stap in de goede richting.

De minister ziet de voorgestelde structuur slechts als een eerste fase en sluit niet uit dat de financiële middelen zullen volgen. Hij wijst erop dat de federale overheid bij het debat over het convenantenbeleid moet worden betrokken.

In deze context merkt de minister op dat ingevolge de plafonnering door de federale overheid van de aan het Vlaamse Gewest verschuldigde trekkingsrechten, de financiële omkadering van deze

gemeentelijke tewerkstellingsinitiatieven thans niet wordt berekend op basis van het aantal bijkomende werklozen. Een mogelijke oplossing van dit probleem ziet de minister in de oprichting van een tewerkstellingsfonds met trekkingsrechten voor de gemeenten.

De heer Johan De Roo is vooral geïnteresseerd in de actieve betrokkenheid van de VDAB bij de invulling van knelpuntvacatures. Spreker stelt vast dat er inzake de invulling van de knelpuntvacatures significante regionale verschillen bestaan op het vlak van de werkloosheidsgraad. In de subregio Roeselare-Kortrijk-Tielt zijn amper beschikbare werkzoekenden te vinden, wat zelfs aanleiding geeft tot het aantrekken van belangrijke contingenten arbeidskrachten uit Noord-Frankrijk en andere regio's.

Doet men wel voldoende inspanningen om de arbeidsmarktmobiliteit van werkzoekenden te verhogen, waarbij op een adequate wijze kan worden ingespeeld op de krapte aan voldoende gekwalificeerde arbeidskrachten binnen bepaalde regio's, of zal men eerder blijven opteren voor een zuiver subregionale werking van de VDAB.

Inzake de rol van de subregionale tewerkstellingscomités (STC's) volstaat het voor de minister niet om een algemene promotie te doen van de knelpuntberoepen. Veel problemen zijn streekgebonden, zodat de STC's het best geplaatst zijn om op te treden. Tot nog toe is er op dat niveau onvoldoende dialoog tussen de bedrijven en de verstrekkers van de opleidingen

De heer Jef Sleenckx meent dat de brugpensioenregeling aan de basis ligt van de leegloop van bekwaame arbeidskrachten die in de bedrijven hun ervaring en knowhow zouden kunnen overdragen aan jongere werknemers. Spreker refereert in dit verband aan een voorstel van decreet inzake het Herplaatsingsfonds, waardoor aan deze personen de kans zou worden geboden om deze taak op zich te nemen.

– *Herplaatsingsfonds*

Inzake het Herplaatsingsfonds stelt de minister dat een grondige evaluatie van het outplacement-project, dat specifiek is opgericht voor de begeleiding van werknemers bij faillissement, impliceert dat men effectief de mogelijkheden van dit Herplaatsingsfonds zal toetsen.

De heer Robert Voorhamme brengt onder de attentie van de minister dat men inzake de werking

van het Herplaatsingsfonds zou opteren in de richting van een solidaire financiering wat impliceert dat dit Fonds niet alleen zou worden gestijfd door begrotingskredieten, maar eveneens door een bijdrage van de werkgevers. Wellicht kan dit belangrijke feit een doorbraak betekenen voor de organisatie van verschillende doorstromingsmogelijkheden.

De minister stelt dat de problematiek van het Herplaatsingsfonds prioritair aan bod moet komen bij de evaluatie van het outplacement-experiment. Een decretaal onderbouwd Herplaatsingsfonds, eveneens gestijfd door werkgeversbijdragen zou inderdaad revolutionair zijn, doch een dergelijke beleidsoptie zal nog een harde discussie vergen.

De heer Robert Voorhamme benadrukt nogmaals de nood aan een dergelijk Herplaatsingsfonds, gelet op het feit dat de problematiek van de herplaatsing reeds geruime tijd in een impasse zit.

Schoolverlaters ondervinden de grootste problemen bij de inschakeling in het reguliere arbeidscircuit en daarenboven wordt men ingevolge de steeds verder doorgedreven herstructureringstrend bij de bedrijven volop geconfronteerd met de plaatsing van mensen die hun baan verliezen bij collectief ontslag en die eveneens met de grootste moeite nog kunnen worden ingeschakeld in het arbeidscircuit.

– *T-Interim*

In deze context stipt de heer Leo Cannaerts aan dat er bij de private uitzendkantoren een onderzoek is opgestart inzake de toepassing van de sociale wetgeving, die onvoldoende zou worden nageleefd, onder meer op het vlak van de minimumlonen en de vakantieregeling.

Spreker vraagt aan de minister of ook bij T-Interim een dergelijk onderzoek loopt. Wat de aanwezigheid van sociale inspecteurs bij T-Interim betreft, verklaart de minister hiervan niet op de hoogte te zijn, doch deze zijn zeker welkom. T-Interim moet inzake de toepassing van de sociale wetgeving op gelijke voet worden behandeld met de particuliere uitzendbureaus.

Wat de door de heer Paul Deprez geformuleerde bedenking inzake de veelheid aan diensten en initiatieven die er op het vlak van de tewerkstelling bestaan betreft, geeft de minister toe dat een zekere eenvormigheid die leidt tot een verhoogde transparantie binnen de verschillende tewerkstellingsbevorderende initiatieven welkom is. Inzake

de coördinatie van de verschillende tewerkstellingsinitiatieven zou dit best gebeuren op het niveau van het lokale bevoegdheidsechelon. De minister merkt op dat het voeren van een Vlaams werkgelegenheidsbeleid in feite fel wordt bemoeilijkt ingevolge de inbedding van een aantal aspecten in het federale bevoegdheidskader.

– De VDAB en het Onderwijs - Deeltijds werken – deeltijds leren

De heer Jacques Laverge houdt een pleidooi in het kader van de bestrijding van de jeugdwerkloosheid, voor een betere afstemming van het onderwijs met het bedrijfsleven. Stilaan dringt het door dat een gewone scholing voor een heel leven niet meer volstaat. Spreker vraagt aan de minister om terzake overleg te plegen met de Vlaamse minister voor Onderwijs.

De bedrijven ervaren grote problemen inzake de totstandkoming van een afsprakenkader met het onderwijs in verband met de verlengde stage in de ondernemingen. Verschillende beroepsfederaties zijn nochtans bereid om ter zake de nodige inspanningen te doen, in de creatie en de begeleiding van meer stagecontracten.

Het blijkt echter onmogelijk om de onderwijssector te overtuigen van de nood aan een betere aansluiting tussen het onderwijs en de eerste tewerkstelling. Vooral de overgang van het beroepsonderwijs naar de bedrijven laat te wensen over, zoals blijkt uit een vaststelling van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven die stelt dat het loonniveau en een gebrek aan scholing niet alleen de hoge werkloosheid in bepaalde regio's kunnen verklaren.

Er zijn andere dieperliggende oorzaken en uit de redenering a contrario zou men kunnen stellen dat scholing alleen dus niet volstaat om de werkloosheid te bestrijden. Waar het de Vlaamse bedrijven aan mangelt is de creatie van nieuwe arbeidsplaatsen. Vlaanderen hinkt op dit vlak in vergelijking met de omringende landen achterop. Werkcreatie zal vooral moeten komen uit nieuwe initiatieven die binnen het bedrijfsleven worden genomen.

Een curatieve aanpak moet zeker worden aangevuld met een preventieve aanpak en daarenboven zou de minister dit probleem dienen aan te kaarten bij de Vlaamse minister bevoegd voor Economie en KMO.

De minister onderstreept dat er in feite meer aan preventie wordt gedaan dan op het eerste zicht zou

blijken. Een belangrijk element van het preventief beleid is het geheel van de inspanningen dat geleverd wordt in samenwerking met de sectoren : de werknemersopleidingen hebben immers ook tot doel de werkloosheid te vermijden. Ook op streekniveau worden samenwerkingsverbanden opgericht, de zogenaamde EDUFORA-samenwerkingsverbanden, waarvan de gebiedsomschrijving samenvalt met de STC-ambtsgebieden, dus 13 in totaal. De EDUFORA krijgt een grote autonomie op het vlak van streekgerichte werking.

De minister betreurt evenwel dat de middelen van de Europese Structuurfondsen onvoldoende worden aangesproken.

De minister vindt verder dat de weerbaarheid en dus ook de creativiteit van de ondernemers moet worden aangezwengeld. Daarenboven wijst de minister erop dat er afspraken zijn met de Vlaamse minister van onderwijs, in verband met een verhoogde modulaire werking van het onderwijssysteem.

Thans is men verplicht om een volledige opleiding te volgen vooraleer een certificaat wordt uitgereikt. Via het modulaire systeem zou het mogelijk zijn om ook certificaten uit te reiken voor bepaalde onderdelen. Dit afsprakenkader is echter nog niet concreet uitgevoerd.

De minister verwijst verder naar de overwaarding van het algemeen secundair onderwijs en naar de kritiek op de utilitaire visie die het debat hieromtrent vaak overheerst. Een goede algemene vorming blijft volgens de minister echter belangrijk om later een meer gespecialiseerde richting met succes aan te vatten. Bovendien is een verregaande specialisatie voor het technisch en in mindere mate voor het beroepsonderwijs een onmogelijke opdracht.

De VDAB slaagt er beter in om opleidingen op maat met implementatie van nieuwe technologieën te organiseren en de technische scholen kunnen ter zake moeilijk alle nieuwe trends op te voet volgen. Een technische school kan dit niet en moet ook die ambitie niet hebben.

De minister geeft toe dat de stagecontracten op een meer soepele wijze zouden moeten worden georganiseerd, maar vaak stelt men vast dat ook de respons vanuit het bedrijfsleven eerder bescheiden is, maar toch is de minister ervan overtuigd dat een herprofilering van de contouren van de stageover-

eenkomsten (industriële leercontracten) zich opdringt.

Hierbij stipt de heer Jacques Laverge aan dat niet alle systemen binnen de bedrijven een kans op slagen hebben, vermits deeltijds werken en leren niet altijd mogelijk zijn. Spreker vraagt zich af of de betrokkenen wel weten hoe een bedrijf functioneert, waarop de heer Robert Voorhamme antwoordt dat de vertegenwoordigers van de werkgevers bij de organisatie van de leercontracten werden betrokken.

De heer Jacques Laverge repliceert hierop door te stellen niet overtuigd te zijn van de kennis van deze vertegenwoordigers, die vaak kaders zijn die evenmin veel deskundigheid in huis hebben omtrent de effectieve bedrijfsorganisatie. Spreker benadrukt nogmaals het systeem altemeer leren – altemeer werken geen goede zaak te vinden.

De heer Robert Voorhamme houdt vol dat het systeem van deeltijds werken en deeltijds leren wel een succesvolle formule is, maar het probleem in Vlaanderen ligt in het feit dat het deeltijds onderwijs hier wordt georganiseerd als een doelgroepenbeleid, waar het in feite zou dienen te worden geconcentreerd als een algemene beleidsoptie. De optrekking van de leerplicht tot 18 impliceert niet dat een leerling tot 18 jaar op school aan een draaibank zou dienen te werken, maar wel dat er voor de toekomst nieuwe perspectieven zouden zijn.

Deeltijds onderwijs is voor de heer Paul Deprez wel belangrijk maar zou het niet eerder mangelen aan een goede begeleiding? Werkgevers hebben de plicht om voldoende stageovereenkomsten in hun bedrijf in te vullen.

Hierop merkt de heer Robert Voorhamme op dat dergelijke systemen in Duitsland en Zwitserland wel tot goede resultaten hebben geleid, waarbij de heer Jacques Laverge vaststelt dat het in deze landen eerder om stagecontracten gaat waarbij de jongere tijdens een bepaalde periode uitsluitend werkt in het bedrijf.

– De ESF-programmatie

De heer Johan De Roo stelt vast dat niet alleen op het vlak van opleiding de financiële middelen van de Europese Structuurfondsen onvoldoende worden aangesproken, maar stelt algemeen vast dat de financiële ondersteuning van de ESF-projecten de aandacht verdient. Spreker vraagt zich af of er wel voldoende middelen zijn voorzien voor de co-financiering van de Europese programma's in de

doelstelling 5-b gebieden (Meetjesland en Westhoek). Spreker refereert in deze context aan de vraag van de heer Freddy De Vilder tot de Vlaamse minister-president over de achterstand in de uitbetaling van de Europese Structuurfondsen in Vlaanderen tijdens het begrotingsdebat 1998 (Stuk 15 (1997-1998) – Nr. 9-J, blz. 143).

De minister belooft hierover de nodige informatie aan de leden van de commissie over te maken.

De heer Johan De Roo dringt bij de minister aan op een betere financiële ondersteuning van de Europese programma's in de doelstelling 5 b-gebieden. In het Meetjesland is men reeds geruime tijd op zoek naar de nodige financiële ondersteuning van een polyvalent opleidings- en vormingscentrum. De geraamde kostprijs bedraagt 70 miljoen frank. Momenteel is er nog steeds een budgettair probleem ad 12 miljoen frank. Indien men dit geld niet kan bijeenbrengen tegen eind juni, dan dreigt het hele project in duigen te vallen en dit bij gebrek aan voldoende co-financiering via de Europese Structuurfondsen. Spreker betreurt een dergelijke gang van zaken.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1998 dat valt onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

II. BEVOEGDHEDEN VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, LANDBOUW EN MEDIA

1. Toelichting door de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

a) Decreetbepalingen

De minister wijst erop dat de bepalingen in het uitgavendecreet uitsluitend betrekking hebben op de aanpassing van de begrotingen van de pararegionalen. Voor het Limburgfonds, het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, het Financieringsinstrument voor de Zeevisserij en het Grindfonds, zijn deze aanpassingen – behoudens kleine aanpassin-

gen aan de dotatie of machtiging als gevolg van een desindexering – het gevolg van het in rekening brengen van het overgedragen saldo per 31.12.1997 en herschikkingen binnen de subrubrieken. De wijzigingen aan de begrotingen van de FEERR's en het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds zullen verder worden toegelicht.

b) Begrotingstabel

ORGANISATIEAFDELING 51

Economie

PROGRAMMA 51.10

Algemeen economisch beleid

Het betalingskrediet ingeschreven in basisallocatie 32.04 : Tegemoetkomingen in de rentes op leningen toegestaan overeenkomstig de wet van 23 augustus 1948 – Artikel 1 – littera c)”, werd verminderd met 42,4 miljoen frank als gevolg van een herberekening van het benodigde krediet.

De subsidies aan de SERV (b.a. 41.01) en de GOM's (b.a. 12.21 en b.a. 41.04) werden gedesindexeerd als gevolg van de lagere inflatie, namelijk 1 percent in plaats van 1,6 percent.

Verder werden de subsidies aan de SERV en de GOM's verminderd met respectievelijk 2,2 en 6,5 miljoen frank door het in mindering brengen van de te ontvangen interesten in het raam van het CFO. Deze interesten zullen onder de vorm van een aanvullende dotatie vanuit het programma 24.4 'Rechtstreekse schuld' aan de SERV en de GOM's ter beschikking worden gesteld, wat een louter budgettaire-technische verrichting impliceert.

PROGRAMMA 20

Economisch Ondersteuningsbeleid

Wat de expansiefondsen betreft licht de minister de budgettaire evolutie toe als volgt.

Wat de cijfermatige analyse betreft, merkt de minister op dat hierover eveneens reeds vragen werden gesteld in de commissie voor Financiën en Begroting.

De machtiging van het FEERR-MGO (b.a. 99.11) wordt verhoogd van 3.774.700.000 frank tot 4.783.800.000 frank. Naast deze expliciete machti-

ging die in het begrotingsdecreet is opgenomen, kunnen de inkomsten worden omgezet in een bijkomende impliciete machtiging. Deze impliciete machtiging wordt geraamd op ongeveer 4,7 miljard frank.

De verhoging van de expliciete machtiging bestaat uit drie componenten.

Er is vooreerst de eenmalige verhoging met 1 miljard frank om de opgelopen achterstand bij het afwerken van de expansiedossiers weg te werken.

Wegens het gebrek aan vastleggingsmachtigingen 1997 is er een overdracht van beslissingen van 1997 ten bedrage van 1,534 miljard frank.

De substantiële overdracht van besliste dossiers naar het volgende begrotingsjaar de voorbije jaren is voornamelijk het resultaat van drie factoren :

De afbouw van de machtiging in het verleden is sneller verlopen dan de invoering van meer selectiviteit.

Het is een gegeven dat de machtiging in de periode 1991-1995 substantieel is afgebouwd van 7,2 miljard frank tot 3,3 miljard frank. De bedoeling was de directe steun aan bedrijfsinvesteringen te verminderen ten gunste van omgevingsfactoren en O & O. De budgettaire afbouw is evenwel sneller verlopen dan de vermindering van de dossiergebonden budgettaire weerslag.

Het is evident dat deze daling van de machtiging maar op twee manieren kon opgevangen worden, ofwel via een verstrenging van de toekenningscriteria, ofwel via een daling van het investeringsbedrag waarvoor overheidssteun wordt aangevraagd.

Op de tweede factor heeft de overheid weinig of geen impact. De bedrijfsinvesteringen zijn uiteraard zeer conjunctuurgebonden. Dit investeringsvolume is dus ieder jaar een onzekere factor bij de opmaak van de begroting voor het FEERR-MGO. Het opdrijven van de inspanningen om buitenlandse investeringen aan te trekken heeft bovendien een positieve weerslag op het ingediende investeringsbedrag (cf. infra).

Op de eerste factor, de verstrenging van de toekenningscriteria, heeft de overheid duidelijk wel vat. De voorbije jaren werden op dit vlak reeds heel wat maatregelen genomen zodat men nu kan stellen dat de reglementering zeer selectief is. De klemtoon wordt gelegd op ecologie-investeringen (steunpercentage van 15 percent), investeringen

van strategisch belang en meer tewerkstellingssteun.

De afbouw van de machtiging heeft wel een sneller tempo gevolgd dan de implementatie van de grotere selectiviteit, zodat in een overgangperiode de machtiging ontoereikend is gebleken voor de uitvoering van de bestaande reglementering. Hierdoor is sinds enige begrotingsjaren de machtiging ontoereikend gebleken, zodat dossiers moesten worden doorgeschoven naar het volgende begrotingsjaar waardoor de machtiging van dit begrotingsjaar weer niet afgestemd was op de budgettaire behoefte van dit jaar. Aldus is men terecht gekomen in een vicieuze cirkel die enkel maar kan doorbroken worden door een éénmalige bijkomende machtiging om de bij de heroriëntering van de expansiesteun opgelopen achterstand weg te werken.

In april 1996 werden de recentste aanpassingen aan de richtlijnen doorgevoerd en er kan nu worden gesteld dat de selectiviteit van de richtlijnen afgestemd is op de machtiging.

Het probleem blijft volgens de minister de overdracht van dossiers die de vastleggingsmachtiging sterk bezwaart. Pas wanneer de overdracht via eenmalige maatregelen is weggewerkt, zullen alle besliste dossiers nagenoeg in hetzelfde begrotingsjaar kunnen worden vastgelegd.

Wat de verbetering van de economische randvoorwaarden betreft, merkt de minister op dat de resultaten van de inspanningen die door de Dienst Investeren in Vlaanderen worden geleverd om buitenlandse investeerders aan te trekken budgettair moeilijk in te schatten zijn. De geboekte resultaten van de DIV hebben wel een onmiddellijke weerslag op het FEERR-MGO. Door de dynamisering van de DIV zal dit nog in gewicht toenemen.

De DIV deelde de dossiers mee waarvan de onderhandelingsfase is afgerond. Het betreft investeringsprojecten van buitenlandse kandidaat-investeerders waarvan het investeringsbedrag in totaal 32.590.540.000 frank bedraagt.

Voor een belangrijk deel van deze investeringen zal expansiesteun worden aangevraagd. Het steunpercentage ligt voor deze dossiers gemiddeld ook hoger (in 1997 bedroeg de gemiddelde steun op de aanvaarde investeringen aan buitenlandse ondernemingen 12 percent).

Het succes van het aantrekkingsbeleid van de DIV heeft dus onmiddellijk een weerslag op de budget-

taire behoeften van de FEERR's. Het dynamiseren van het aantrekkingsbeleid heeft in het verleden evenwel geen aanleiding gegeven tot de invulling van de financiële consequenties voor de FEERR's.

Verder worden de in het VESOC III-akkoord voorziene middelen voor markteconomie versterkende maatregelen (2,2 miljard frank) overgeschreven naar het FEERR-MGO onder een specifieke subrubriek. Voor 1998 wordt voorzien dat van deze ter beschikking gestelde middelen 1,4 miljard frank effectief zal worden uitgegeven. Het saldo ad 800 miljoen frank zal worden ingeschreven in de begroting 1999. Zo beschikt men voor het begrotingsjaar 1999 over een budgettaire ruimte van 3 miljard frank voor markteconomie versterkende maatregelen.

Tenslotte worden de op basisallocatie 52.01 : "Uitgaven in het kader van de arbeidskostenvermindering en economische ondersteuningsmaatregelen ter uitvoering van het Vlaams Werkgelegenheidsplan" voorziene kredieten voor de uitvoering van de Vlaminov-maatregel (1,4 miljard frank) via een impliciete machtiging ingebracht in het FEERR-MGO. Tesaamen met het bijkomende budget ad 600 miljoen frank uit de VESOC III-enveloppe voor de uitvoering van Vlaminov zal deze enveloppe in het FEERR-MGO ingeschreven worden onder specifieke subrubrieken.

De expliciete machtiging van het FEERR-KO werd éénmalig verhoogd met ongeveer 400 miljoen frank om de opgelopen achterstand bij de afhandeling van de expansiedossiers van kleine ondernemingen weg te werken.

Naast deze toelichting bij de aangevoerde aanpassingen van de machtigingen in het kader van de begrotingscontrole, schetst de minister de begrotingstoestand van de FEERR's als volgt.

De dossiers die voor vastlegging werden doorgestuurd voor het FEERR-KO vertegenwoordigen een steunbedrag van 2,1 miljard frank.

Eind april waren er nog 1.576 dossiers in behandeling. Deze dossiers hadden betrekking op een totaal volume aan investeringen van 31,2 miljard frank.

Bovenop de huidige dossiers moet nog rekening gehouden worden met de dossiers die na 30 april nog zullen ingediend worden. Steunende op ervaringen uit het verleden schat de minister in dat het daarbij nog om een totaal investeringsvolume zal gaan van 24,4 miljard frank.

Voor de nog te behandelen dossiers wordt de behoefte aan vastleggingsmachtiging geraamd op 4,3 miljard frank. Het moet beklemtoond worden dat de directe steunverlening momenteel de enige belangrijke economische hefboom is die Vlaanderen kan gebruiken om het investeringsklimaat en het ondernemingsklimaat in Vlaanderen gunstig te beïnvloeden.

Bij de toepassing van de expansiewetgeving worden strikte regels gevolgd, zodat de aanvragen op een voorspelbare en transparante manier kunnen worden behandeld. Dat betekent ook dat het budget direct afhankelijk is van het volume van de aanvragen.

Op dit ogenblik werd reeds 1,355 miljard frank goedgekeurd door de Controleur van de Vastleggingen. Bovendien is er nog een bedrag van 817 miljoen frank aan vastleggingen in aanvraag bij de Controleur. Als die twee bedragen in rekening worden gebracht, dan dient men voor de eerste helft van het jaar een bedrag van 2,176 miljard frank vast te leggen. Er was een bedrag vastgelegd van 1,864 miljard frank.

Wat het aantal nog te behandelen dossiers betreft, stelt men vast dat er op 30 april nog 1.576 dossiers in behandeling zijn. Die hebben betrekking op een totaalvolume aan investeringen van 31,2 miljard frank. Er dient echter rekening te worden gehouden met de dossiers die na 30 april zullen worden ingediend. In het kader van HOOP 3 heeft de minister er zich toe verbonden om alle voor eind september 1998 ingediende dossiers nog af te werken. In het licht van de ervaringen uit het verleden verwacht men na 30 april nog een investeringsvolume van 24,4 miljard frank. Voegt men dit bedrag bij de eerder vernoemde som van 31,2 miljard frank, dan resulteert dit in een budgettaire enveloppe van 55,4 miljard frank die kan worden besteed in het kader van de expansiesteun.

Ervaringen uit andere jaren wijzen erop dat 86,5 percent van de ingediende investeringen aanvaardbaar zijn binnen de huidige regelgeving. Dit betekent dat van de 55,4 miljard frank 47,9 miljard frank in aanmerking zal komen voor ondersteuning.

De geraamde budgettaire weerslag hiervan is 4,3 miljard frank. Steun voor bijkomende werkgelegenheid is bijvoorbeeld wel gespreid. De vastleggingsbehoefte voor 1998 voor dit bedrag zal op 2,86 miljard frank neerkomen gelet op het feit dat volgens gangbare procedures de steun voor extra werkgelegenheid gespreid wordt vastgelegd. De

verwachting is dan ook dat voor 1998 een totaal van 5,027 miljard frank zal nodig zijn voor vastleggingen. Daarbij moet ook nog een bedrag van 500 miljoen frank geteld worden voor de Sloopbeëindigingsregeling voor de binnenvaart. Het totaal beslag op de machtigingen voor het FEERR-KO bedraagt dan ook 5,527 miljard frank terwijl slechts 3,728 miljard frank aan machtigingen voorzien waren voor het jaar 1998. Een tekort van 1,799 miljard frank. Tegen de zomer zullen weliswaar selectievere richtlijnen van kracht worden maar het budgettaire impact hiervan is nog niet te berekenen.

Voor het **FEERR-MGO** is op de begroting van 1998 een bedrag van 4,152 miljard frank aan machtigingen voorzien. Door de Controleur van de Vastleggingen werden tot 30 april 1998 voor 773 miljoen frank vastleggingen goedgekeurd. Er is nog een bedrag van 2,885 miljard frank aangevraagd om vastgelegd te worden. Er zal dan ook spoedig een bedrag van 3,653 miljard frank vastgelegd zijn. Dit moet vergeleken worden met de vrijgegeven machtigingen voor het eerste halfjaar van 2,076 miljard frank.

Op 30 april van dit jaar waren nog 218 dossiers in behandeling bij de administratie. Deze dossiers betroffen een investeringsvolume van 80,06 miljard frank. Dit bedrag omvat de investeringen die gepland of in uitvoering zijn bij Ford en Nike. Volgens afspraken, die met de administratie gemaakt werden binnen het kader van HOOP 3, moeten deze dossiers nog behandeld worden voor het einde van het lopende jaar.

Op basis van ervaringen van het voorbije jaar zullen deze investeringen dan ook in 1998 nog tot een vastlegging leiden van niet meer dan 5 miljard frank.

Bij de beschikbare machtigingen voor 1998 dienen wel de opbrengsten die voortvloeien uit de beursgang van de GIMV ad. 3,144 miljard frank te worden gevoegd. Zodat er in totaal 4,152 miljard frank plus 3,144 miljard frank of 7,296 miljard frank ter beschikking was. Dit geeft een mogelijk tekort van om en bij de 1,3 miljard frank.

Een gedeelte van dit tekort zal kunnen verminderd worden met selectievere richtlijnen die tegen de zomer van kracht worden. Het precieze effect daarvan op het tekort is nog niet in te schatten. Ook zullen mogelijk een aantal dossiers kunnen uitgespreid worden over meerdere jaren.

Voorafgaande berekeningen geven aan dat er een geschat machtigingstekort bij het FEERR-KO en het FEERR-MGO zal zijn van 3,156 miljard frank. Een bijkomende eenmalige machtiging van 2,78 miljard frank is dan ook verantwoord.

Omtrent de verhoging van de vastleggingsmachtigingen bestaat er volgens de minister nogal wat verwarring.

De minister onderstreept dat er zeker geen wijziging optreedt in de toepassing van de expansiewetgeving. De huidige expansiewetgeving is totstandgekomen tijdens de vorige regeringsperioden, toen achtereenvolgens huidige parlementsvoorzitter De Batselier en huidig minister-president Van den Brande bevoegd waren voor Economie. Er is een zeer grote selectiviteit ingevoerd in de expansiesteun. Dit geldt onder meer voor de criteria die worden gehanteerd om expansiesteun te verlenen.

Vroeger bestond er een forfaitaire basissteun, die vrijwel onvoorwaardelijk werd toegekend. De minister refereert aan het jaar 1990. In totaal ging het toen voor de MGO's om een bedrag van 8 miljard 288 miljoen frank aan machtigingen. Daarvan was 5 miljard 842 miljoen frank louter forfaitaire basissteun. Voor 1997 bedraagt het totale bedrag aan vastleggingsmachtigingen 4,5 miljard frank, waarvan nog slechts 279 miljoen frank forfaitaire basissteun, waarin eveneens de kredieten voor de tewerkstellingssteun, de ecologiesteun, het strategisch belang, het regionaal economisch beleid zijn opgenomen.

Er heeft dus duidelijk een fundamentele omwenteling plaatsgevonden in de expansiewetgeving. Momenteel is de ecologiesteun bijna de belangrijkste component geworden van de expansiesteun. Voor 1997 bedraagt deze ecologiesteun 1 miljard 500 miljoen frank. De tewerkstellingssteun voor dat jaar bedraagt 1 miljard 600 miljoen frank. Voorts is er nog 1 miljard 100 miljoen frank voor het strategisch en regionaal belang.

Het mag dus duidelijk zijn dat de steunpercentages niet worden verhoogd en dat niet is geraakt aan de criteria.

De minister verwijst naar de bespreking in de Subcommissie Financiën van het Verslag van het Rekenhof. Daaruit bleek duidelijk dat er een probleem rijst inzake de achterstand bij het afwerken van expansiedossiers.

Thans wordt gepoogd om de historisch gegroeide achterstand goed te maken, zodanig dat met een

schone lei kan worden begonnen. Dit werd trouwens ook bevestigd in de commissie voor Financiën en Begroting. Bij een aantal vergaderingen waren er vertegenwoordigers van het Rekenhof aanwezig. Er dient evenwel nog afgewacht hoe de budgettaire situatie zich zal aandienen op het einde van dit jaar. Dan pas zal men kunnen evalueren of het volume van de vastleggingsmachtigingen toereikend zal zijn om te voorzien in de financiering van het aantal expansiesteunaanvragen en om de achterstand financieel in te halen.

De minister onderstreept dat deze operatie noodzakelijk is, zoniet zou men ieder jaar geconfronteerd blijven met die historische "contentieux", die door het Vlaams Parlement niet meer wordt aanvaard.

De expansiesteun is de voorbije jaren veel selectiever geworden, zeker in vergelijking met de periode dat de heer De Batselier en daarvoor nog de heer Geens de terzake bevoegde ministers waren. De expansiesteun bedroeg toen meer dan het dubbele van nu, waaruit duidelijk blijkt dat de selectiviteit is toegenomen door de verstrenging van de toekenningscriteria.

Dat blijkt trouwens ook uit de volgende cijfers. De hoogte van de gemiddelde steun op de aanvaardbare investeringen bedroeg in 1997 nog slechts 10 percent daar waar dit vroeger gemakkelijk kon oplopen tot 20 percent. Ook viel tien jaar geleden meer dan 40 percent van de investeringen in Vlaanderen onder de expansiewetgeving. Nu is dat cijfer gedaald tot 20 percent.

De evolutie van de expansiesteun komt dus eigenlijk niet echt overeen met de algemene evolutie van het investeringsritme in Vlaanderen. Slechts één op de vijf investeringsdossiers komt nog in aanmerking voor expansiesteun.

Het is ook zeker niet de ambitie van de minister om een soort van nieuwe opbouw te leiden van machtigingen inzake expansiesteun. Wel moet uiteraard voortdurend rekening gehouden worden met het conjuncturele gegeven. In Vlaanderen is er momenteel een echte hoogconjunctuur. De bedrijfsinvesteringen – en ook de buitenlandse investeringen – stijgen fors. Vorig jaar waren er buitenlandse investeringen ten belope van 62,2 miljard frank. De minister meent dat dit een positieve evolutie is die in de media best eens in de kijker mag worden gezet. Er wordt te vaak aan doemdenken gedaan.

De Dienst Investerings Vlaanderen voert onderhandelingen over investeringsprojecten voor een waarde van 32,5 miljard frank. De Vlaamse regering moet in staat zijn om de engagementen te honoreren die voortvloeien uit de toepassing van de expansiewetgeving.

De minister verheugt zich over een dergelijk investeringsvolume en refereert in deze context aan de prognoses van de Nationale Bank die voor 1998 een sterkere economische groei verwachten en dit in tegenstelling met de prognoses van enkele maanden geleden die wezen in de richting van een zwakkere economische groei.

Volgens de Nationale Bank zullen er tussen juli 1997 en juli 1999 in België netto 80.000 jobs bijkomen. 85 percent daarvan wordt gecreëerd in Vlaanderen. De minister stelt vast dat men thans een periode van forse economische groei en een belangrijke toename van de tewerkstelling doormaakt en in bepaalde economische sectoren heeft men zelfs af te rekenen met een krapte op de arbeidsmarkt.

De minister meent dat na maanden van discussie over de economische groei en de werkgelegenheid, ook eens mag worden gezegd dat het allemaal zo somber niet is en dat de werkloosheidscijfers duidelijk dalen. De minister wil evenwel niet poneren dat dit alleen toe te schrijven is aan het Vlaams economisch beleid, want dat zou enorm pretentius en verkeerd zijn.

Op de opmerking van de heer Robert Voorhamme dat in het omgekeerde geval men niet zou twijfelen om het te wijten aan het beleid repliceert de minister als volgt.

De heer Geysels heeft als fractieleider ooit gezegd dat economische groei geen werk creëert. Dat was de stelling van Agalev enkele jaren geleden. Inmiddels zijn er meer realpolitici. Groei creëert wel degelijk werk. Een gebrek aan groei veroorzaakt werkloosheid. Dat moet duidelijk zijn, waarop de heer Jos Stassen repliceert dat hiervoor eveneens minister Demeester dient te worden van overtuigd.

Volgens de minister is de Vlaamse minister van Financiën en Begroting daarvan overtuigd en zullen aan de minister, mits goedkeuring van het Vlaams Parlement, de nodige bijkredieten worden toegekend.

De minister merkt op dat de beleidscontouren van het Vlaams economisch beleid naar het begrotingsjaar 1999 nog door de Vlaamse regering dienen te

worden bepaald. Er zal evenwel niet worden voorgesteld om het accent vooral te leggen op het expansiesteunbeleid, maar dient men eerder bij de begrotingsopmaak rekening te houden met de evolutie van de economische conjunctuur in 1999. Wat wel vaststaat voor de minister is de nood aan een hervorming van de expansiewetgeving die er dan ook zal komen in 1999 en 2000 en dit in functie van de heroriëntering van de werking van de Europese Structuurfondsen.

In dit verband stipt de minister aan dat het beleid naar de doelstellingsgebieden in vraag moet worden gesteld en is er in bepaalde gebieden, zoals Limburg nood aan een verhoogde steun in het kader van de Europese Structuurfondsen. Dit moet opnieuw worden bekeken en dit zal dan eventueel een opdracht zijn voor de volgende Vlaamse minister van Economie tijdens de nieuwe legislatuur.

In de zomermaanden zal worden nagegaan hoe de expansiewetgeving kan worden vereenvoudigd, waarbij aandacht zal worden besteed aan selectiviteit. Tevens dient te worden gewerkt aan een regeling bij bedrijfsovername en dient ook zorg en aandacht te worden besteed aan de toeleveringssector. De minister refereert in deze context aan de discussie in de commissie over de resolutie-Voorhamme c.s. inzake de automobielsector.

De minister concludeert uit een vakbondscommuniqué dat men meent dat de verhoging van de kredieten in het kader van de expansiesteun nodig is omwille van het feit dat de gemiddelde steun verhoogd werd. De minister meent dat men zich beter diende te informeren vooraleer een dergelijk communiqué uit te vaardigen. De expansiesteun is het belangrijkste economische beleidsinstrument dat zeer selectief wordt ingezet.

De economische steunverlening aan de bedrijven dient te kaderen binnen welbepaalde doelstellingen en zoals de Vlaminov-maatregel was gekoppeld aan de industriële tewerkstelling, is de expansiesteun gekoppeld aan ecologie, tewerkstelling en strategisch belang.

De Vlaamse regering geeft geen vrijblijvende cadeaus aan het bedrijfsleven, maar voert haar economisch ondersteuningsbeleid in functie van welbepaalde beleidsopties.

Er zou inderdaad kunnen worden gesteld dat iedere vorm van economische steunverlening aan het bedrijfsleven zou moeten worden gebannen en dat men aldus de vrijgekomen budgettaire ruimte zou kunnen besteden aan investeringen in infrastructuur.

tuur, vorming en dergelijke meer, vermits ook binnen deze beleidsdomeinen nood is aan een bijkomende financiële incentive.

Voor de verbetering van de infrastructuur werd aan Minister Baldewijns 2,7 miljard frank aan bijkomende middelen toegekend en de minister vindt dit een positieve evolutie. Wat de financiële omkadering van de vorming betreft, werd gespreid over drie jaar een budget van om en bij de 4 miljard frank vrijgemaakt, waarop door de heer Jos Stassen wordt opgemerkt dat de verhoogde inspanning voor vorming werd ingeschreven en opgelegd in de Europese richtsnoeren. De minister beaamt dat Europa deze inspanning inderdaad heeft opgelegd. In de begroting 1998 is hiervoor een krediet van 500 miljoen frank ingeschreven. Deze financiële inspanning op het vlak van vorming wordt eveneens voortgezet tijdens de begrotingsjaren 1999 (1,25 miljard frank) en in 1999 (1,5 miljard frank).

De minister verklaart dat dit een belangrijke financiële inspanning is en dat men dient af te stappen van een beleid, waarbij het ene ten koste gebeurt van het andere. Er dient inderdaad een bijkomende financiële inspanning te worden gedaan op het vlak van vorming, infrastructuur en economie, maar bij de bespreking van de begroting dient men de economie in zijn globale context te bekijken.

De minister dankt de heer Eddy Schuermans voor zijn Vrije Tribune in De Standaard, waarin deze op een mooie manier heeft uiteengezet wat deze filosofie betekent.

ORGANISATIEAFDELING 51

PROGRAMMA 51.50

Natuurlijke Rijkdommen en Energie

In het programma 51.50 – Natuurlijke Rijkdommen en Energie werden geen aanpassingen aangebracht.

ORGANISATIEAFDELING 54

PROGRAMMA 54.10

Land- en Tuinbouw

De minister licht dit programma toe als volgt. De dotatie aan het Financieringsinstrument voor de Zeevisserij (FIVA) werd verminderd met 20 miljoen frank. Deze vermindering was mogelijk omdat de dotatie 1997 grotendeels werd overgeheveld naar 1998 omdat het FIVA pas effectief operationeel zal worden in 1998. De vastleggingsmachtiging van het FIVA werd gedesindexeerd met 0,9 miljoen frank als gevolg van de lager vooropgestelde inflatie (1 percent in plaats van 1,6 percent).

De dotatie en de vastleggingsmachtiging van het VLIF werden verminderd met 39 miljoen frank.

De tussentijdse gegevens aangaande de reeds uitgevoerde vastleggingen lastens de machtiging voor 1998, geeft aan dat het investeringvolume in de land- en tuinbouwsector vrij laag ligt in vergelijking met de vorige jaren. Een vermindering van de machtiging met een bedrag ad 39 miljoen frank zal niet beletten dat de ingediende investeringsdossiers zullen kunnen behandeld worden in 1998.

Bespreking

Begrotingstabel

Algemene opmerkingen van de leden inzake het Programma 51.10 – Algemeen economisch beleid

– Adviespremies en kredieturen VIZO

De heer Leo Cannaerts verwijst naar Stuk 13-A (1997-1998) – Nr. 1, blz. 168, en onderstreept, alhoewel het VIZO behoort tot een van de programma's toegewezen aan de Commissie voor Onderwijs, het belang van de middenstandsopleiding. Spreker stelt dat net als de economische groei en de goede berichten over de conjunctuur niet

mogen leiden tot een afbouw van de expansiesteen, men ook de middenstandsopleiding niet mag afbouwen, alhoewel spreker niet beweert dat dit thans het geval zou zijn. De desindexatie waardoor 15 miljoen frank minder wordt uitgetrokken voor VIZO is normaal, maar de centra voor middenstandsopleiding hebben echter een grote nood aan voldoende financiële middelen. Spreker vestigt er de aandacht op dat deze centra zeer effectief zijn en een belangrijke rol spelen in de verbetering van de economische randvoorwaarden. Spreker refereert aan een studie die in januari 1998 werd gepubliceerd over afgestudeerden van 1991 die een vijftal jaar werden opgevolgd.

De minister heeft de resultaten van deze studie aan de media medegedeeld en spreker verklaart verstueld te zijn van de zeer kleine respons. Uit de studie bleek dat 85 percent van de leerlingen die een leercontract hadden afgesloten een jaar na het afstuderen een vaste betrekking had, wat toch een zeer goede score is. 50 percent van de cursisten die een ondernemersopleiding volgden, hadden vijf jaar later personeel in dienst; ze hebben dus niet enkel zelf een job gevonden doch zijn eveneens werkgevers geworden. Deze heel belangrijke cijfers tonen voor deze spreker aan dat men de inspanningen, waar mogelijk, nog moet versterken. Spreker merkt op actief betrokken te zijn bij de werking van een Centrum voor Middenstandsopleiding in Mechelen en het aantal cursus-uren is in zeven jaar tijd met 55 percent gestegen, wat duidt op een grote vraag naar dergelijke opleidingen en waaruit het nut van deze centra blijkt.

Spreker merkt op dat in Vlaanderen reeds geruime tijd wordt geopteerd voor strategische plannen en meerjarenplannen, voor o.a. lerend Vlaanderen en werkend Vlaanderen. Spreker stelt vast dat deze visie echter onvoldoende terug te vinden is in het budgettaire beleid en in het budget dat aan die centra wordt voorbehouden om in hun noden inzake middenstandsopleiding te voldoen. Spreker vraagt zich af of het wellicht niet mogelijk zou zijn te opteren voor de invoering van een cofinanciering met de sectorfondsen. Zou men deze fondsen niet kunnen inschakelen voor de financiering van de middenstandsopleiding? De centra besteden hun budgetten aan de taken die door het decreet worden opgelegd, maar dienen ook te voorzien in een adequate budgettaire omkadering van de extra-kosten, waarmee deze centra worden geconfronteerd, zo dienen deze centra voor de indexering van de wedden van de leersecretarissen te putten uit eigen middelen. Daarenboven moeten de centra een steeds belangrijkere financiële inspanning leveren voor de aankoop van informati-

ca-apparatuur en domotica-apparatuur. De decretaal vastgelegde taken van de centra voor middenstandsopleiding hebben een verlieslatend karakter en de leertijd kost de centra veel geld. Spreker verwijst in deze context naar de analyses die terzake werden opgesteld voor het Centrum voor Middenstandsopleiding in Mechelen. De leertijd vormt een van de belangrijkste decretaal vastgelegde taken, maar het centrum is hierdoor verlieslatend.

De efficiëntie en de resultaten van de leertijd moeten voor deze spreker goed worden geëvalueerd. De grote verscheidenheid in de doelgroepen van deze centra, meestal 15-tot 18-jarigen, met verschillende vooropleidingen en attitudes, vormt vaak een groot probleem. Spreker verwijst in deze context naar de doorgedreven aandacht van de Vlaamse regering voor de trajectbegeleiding, zoals reeds besproken bij de aanpassing van de begroting 1998 (bevoegdheden minister Theo Kelchtermans). Deze trajectbegeleiding moet het stelsel van deeltijds leren-deeltijds werken vlotter laten verlopen en spreker vraagt zich af of de minister wel zicht heeft op de geschikte mogelijkheden en middelen die terzake een oplossing kunnen aanreiken.

Inzake de adviesverlening aan de kleine en middelgrote ondernemingen vestigt spreker de aandacht op de rol van het VIZO inzake een verhoogde transparantie van de administratieve procedures. De afdeling van het VIZO die zich hier op richt, zou niet zozeer dienen te beschikken over meer middelen, maar wel over meer waardering.

Spreker verwijst inzake een vereenvoudiging van de administratieve voorschriften naar een recent aan KMO's overgezonden formulier teneinde meer inzicht te verwerven over de vraag hoe KMO's omgaan met verpakking. De modale burger kan deze moeilijke formulieren niet invullen, en toch worden deze complexe formulieren zomaar overgezonden aan de kleine ondernemer.

Zou het VIZO geen rol kunnen spelen om advies te verlenen over de hanteerbaarheid, de leesbaarheid en het taalgebruik van deze formulieren? Spreker verklaart er niet aan te twijfelen dat de minister de procedure in het kader van de VLA-MINOV-steunmaatregelen zo soepel mogelijk zal laten verlopen, doch thans wordt aan de KMO's reeds opnieuw een ingewikkeld formulier van vier bladzijden overgezonden m.b.t. de aanvraag van verminderde successierechten bij de vererving van KMO's.

Inzake het subregionaal ontwikkelingsbeleid stelt spreker vast dat het ingeschreven krediet voor de financiering van de opdrachtenfunctie van de GOM's (b.a.12.21, PR. 51.10) ongewijzigd blijft, maar omwille van de desindexatie in feite vermindert met 10 miljoen frank, alhoewel het aantal opdrachten van de GOM's blijft toenemen. Spreker meent dat er tussen de streekplatforms en de GOM's een nauwere samenwerking dient tot stand te komen, gelet op het feit dat GOM's begeleiding en impulsen moeten kunnen geven.

Spreker merkt op dat er reeds verscheidene streekcharters zijn afgesloten, die in feite kunnen worden beschouwd als convenanten die worden afgesloten tussen de lokale gesprekspartners. De invulling van deze streekcharters verloopt eerder haperend en vaak zijn het slechts holle woorden. Daarenboven dient in deze streekcharters een timing te worden opgenomen, zodanig dat de overheid in het charter kan specificeren binnen welke periode de budgettaire realisatie van het charter kan worden uitgevoerd, wat de duidelijkheid en de uitvoering van deze streekcharters ten goede zal komen.

De band tussen economische groei en tewerkstelling wordt door de heer Jos Stassen betwijfeld. Spreker verwijst naar een VEV-studie van februari 1987 die aan de hand van grafieken aantoonde dat de curve van de jaarlijkse toename van de werkgelegenheid en deze van de jaarlijkse economische groei divergerend waren. Dit fenomeen kan men eveneens vaststellen in Amerika en zeker in Europa. Volgens deze spreker bestaat er geen rechtstreeks verband tussen deze twee factoren, zoals steeds wordt vooropgesteld. Een bepaald soort economische groei schept werkgelegenheid.

Het Steunpunt Strategisch Arbeidsmarktonderzoek en het Steunpunt Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming, hebben via studies aangetoond dat de arbeidscreatie in Vlaanderen vooral tewegg wordt gebracht door arbeidsherverdeling en de effectieve netto-jobaangroei van de laatste jaren is hiervan het resultaat. Spreker vraagt zich af of de 80.000 nieuwe banen die door de minister worden aangekondigd, eveneens het resultaat zijn van arbeidsherverdeling of betreft dit werkelijk de effectieve netto-jobaangroei ?

In de Commissie voor Financiën en Begroting heeft de Vlaamse minister van Begroting gesteld dat de toezeggingen en alle bijkomende middelen die zijn gegenereerd in 1998, een impact zullen hebben op de begroting van 1999, wat zou impliceren dat alle moties en resoluties die dienaangaande

worden ingediend en goedgekeurd in feite zonder voorwerp worden.

Programma 51.20 – Economisch ondersteuningsbeleid

– Toekenning investeringssteun, expansiewetgeving

De heer Paul Deprez pleit voor een adequate opvolging van het aantal investeringsaanvragen die eveneens binnen beperkte tijdslimieten moeten worden afgehandeld. Het geld moet op tijd beschikbaar worden gesteld, anders werkt dit alles contraproductief en leidt het tot frustraties. Daar is niemand bij gebaat. De regering moet worden gefeliciteerd dat ze de mogelijkheid biedt tot een inhaalbeweging.

Spreker vraagt nadere informatie over het bedrag van 1,3 miljard frank. Hoe dient dit te worden begrepen : betreft het een inhaalbeweging van 1,3 miljard frank, of een bedrag waarvan de besteding nog niet precies is ingevuld en waarvan men omtrent de budgettaire evolutie ervan op het einde van het jaar, in het ongewisse verkeert. Welk bedrag schuift men nu nog voor zich uit, omdat men het nog niet onmiddellijk kan inlossen ?

In verband met de investeringssteun formuleert deze spreker twee opmerkingen. Spreker vraagt zich af in welke mate de toekenning van expansiesteun de delokalisatie afremt. Spreker refereert vervolgens aan twee belangrijke dossiers inzake de toekenning van investeringssteun, nl. de dossiers Ford en Nike die reeds in een bepaalde budgettaire marge waren begrepen.

Spreker vraagt zich af wat het effect zou kunnen zijn indien de minister op een bepaald ogenblik aan Ford zou hebben gezegd dat er geen frank investeringssteun meer beschikbaar is ; hoe zouden de zaken dan op korte of halflange termijn bij Ford evolueren ? Spreker stelt deze vraag in het licht van het debat dat in deze commissie werd gevoerd over de resolutie-Voorhamme c.s. in verband met de automobielsector en de toelevering die in deze sector bijzonder belangrijk is.

Spreker onderstreept het belang van de vraagstelling in welke mate expansiesteun onvermijdelijk is om eventueel en aantal delokalisaties te vermijden en om bepaalde investeringen te verkrijgen of te behouden ?

Indien men poneert dat men daar blijvend aandacht zal moeten aan besteden, dan mag men ook het probleem van de mogelijke concurrentievervalsing ten overstaan van endogene bedrijven, die hetzelfde doen, niet uit het oog verliezen. Net als Ford, dat in dezelfde branche actief is, doen zij, die hier reeds van oudsher zijn, zware investeringen waarvoor zij echter geen expansiesteun zouden krijgen. En Ford, dat uit het buitenland komt, zou die steun wel krijgen ? Leg dit maar eens uit aan die endogene bedrijven. Zomaar verklaren dat men in deze periode van hoogconjunctuur geen expansiesteun meer zal verlenen, noopt toch tot enige omzichtigheid. Dit is volgens mij een al te gemakkelijke benadering.

– *De Fondsen voor Economische Expansie en Regionale Reconversie (FEERR-MGO en FEERR-KO)*

De heer Jos Stassen meent dat de expansiesteun moet worden bekeken in functie van de begroting 1999. Indien de middelen voor de toekenning van expansiesteun wezenlijk worden verhoogd, dan zal dit resulteren in een budgettaire impact op de begroting 1999, zoniet zal men dienen te opteren voor een effectieve inkrimping van de budgettaire enveloppe van het FEERR. Indien de prognoses inzake economische groei, zoals aangekondigd door de heer Verplaetse, Gouverneur van de Nationale Bank, zich effectief zullen doorzetten, resulteert dit in een minimale vastleggingsmachtiging naar 1999 toe van 3,5 miljard frank. Spreker brengt in deze context onder de attentie van de leden dat het regelmatig voorkomt dat goedgekeurde decreten, bij gebrek aan een adequate financiële onderbouw, niet kunnen worden uitgevoerd, o.m. inzake de volkswontwikkeling. Daarenboven worden decreten vaak gewijzigd via bepalingen in het programmadecreet, wat impliceert dat een decreet dat in 1995 is goedgekeurd en bekrachtigd niet kan worden uitgevoerd.

Spreker verklaart begrip te kunnen opbrengen voor de strikte houding van de minister inzake de naleving van de wettelijke voorschriften inzake de honorering van de aangegane verbintenissen in het kader van het expansiesteunbeleid, doch ook op andere beleidsdomeinen zou een dergelijke strikte houding wenselijk zijn. Heel wat organisaties in de welzijnssector hebben eveneens recht op investeringssteun, doch meestal blijven deze organisaties financieel in de kou, omwille van het feit dat alle kredieten reeds zijn opgebruikt, wat dan telkens via een programmadecreet dient te worden bijgestuurd.

Een dergelijke optie kon eveneens door de minister inzake de investeringssteun worden gehanteerd, alhoewel spreker daar dan weer geen voorstander van is. Spreker beaamt dat het aantrekken van de economie inderdaad leidt tot een verhoogd investeringsvolume, doch binnen nog andere beleidsdomeinen (infrastructuur en vorming) wordt de Vlaamse regering geconfronteerd met nieuwe budgettaire noden, en de financiële ondersteuning van deze beleidsdomeinen dient te resulteren in een evenwichtige en billijke afweging van alle budgettaire aanspraken.

De stelling dat er geen band bestaat tussen economische groei en tewerkstelling zoals hierboven door de heer Jos Stassen geponeerd, wordt door de heer Eddy Schuermans niet bijgetreden. Spreker stelt dat bij een gebrekkige of negatieve groei de werkgelegenheid stagneert of daalt, terwijl economische groei een voorwaarde is voor jobcreatie. Men kan deze groei evenwel niet bevatten in een vast percentage b.v. x percent economische groei resulteert in x percent jobs.

Economische groei kan reeds resulteren uit een verhoogde productiviteit, wat dan ook weer geen garantie is voor een verhoogde tewerkstelling. Indien de economische groeiverwachtingen eerder gering uitvallen, dan wordt dit vooreerst gecompenseerd door overuren, daarna doet men in de ondernemingen een beroep op uitzendarbeid, die vaak uitmondt in een reguliere tewerkstelling in de onderneming. De economische groei dient zich te manifesteren binnen een voldoende lange termijn, vooraleer het effect hiervan zichtbaar is op de werkgelegenheid. Thans is Vlaanderen eindelijk in de fase van een toenemende werkgelegenheid : er komen ook in 1999 nieuwe arbeidsplaatsen.

De huidige expansiesteun wordt aangewend om de economische achterstand weg te werken. Daarenboven bevordert de snelle behandeling van de aanvragen voor investeringssteun eveneens de economische groei. Spreker refereert aan een reeds eerder in deze commissie georganiseerde hoorzitting over Investeren in Vlaanderen.

Een van de uitgenodigde specialisten stelde dat niemand investeert of personeel aanwerft omwille van de subsidies. Bij de keuze tussen de beschikbare locaties voor de inplanting van nieuwe bedrijven in Europa houden potentiële investeerders wel degelijk rekening met expansiesteun. Andere regio's waren op dit vlak echter inventiever dan Vlaanderen en dat werkte in het nadeel van de Vlaamse economie. Zo was het perfect mogelijk om de Europese wetgeving inzake steunverlening

aan de bedrijven te omzeilen via opleidingssubsidies. De verdere zorg en aandacht voor de economische expansiesteun moet niet enkel gericht zijn op de honorering van de bestaande engagementen, maar is eveneens van belang voor de versterking van de internationale marktpositie van de Vlaamse bedrijven en het aantrekken van buitenlandse investeerders in Vlaanderen.

Spreker stelt dat men tenslotte de afweging moet durven maken naar de opmaak toe van de begroting 1999 dat expansiesteun slechts één van de elementen is binnen een brede waaier van andere markteconomie versterkende maatregelen. In deze context stelt spreker vast dat er zich inzake O & O en infrastructuur met economische finaliteit de laatste jaren een neerwaartse trend aftekent, zowel in absolute als in relatieve cijfers. Voor welzijn en onderwijs worden er, terecht bijzondere inspanningen geleverd, maar het is spijtig dat dit telkens ten koste gaat van andere sectoren. Spreker vraagt zich af of dit de welvaart en het welzijn in de toekomst niet zal hypothekeerden ?

Spreker treedt de heer Paul Deprez bij waar deze opmerkt dat er inderdaad aan Ford een aanzienlijke expansiesteun is toegekend. Is dit niet ten koste van de endogene groei ? De discriminatie kan zich in de verschillende regio's voordoen, ook binnen Vlaanderen, waar men naargelang de doelstelling andere steunpercentages kan toekennen maar dit mag niet enkel in het voordeel zijn van de bedrijven die van buitenaf investeren, maar de eigen bedrijven moeten eveneens aanspraak kunnen maken op deze steun.

De heer Jacques Laverge stelt vast dat de economische vooruitzichten gunstig evolueren, dankzij een aantal interne en externe factoren, doch deze economische heropflakking kan evenwel tijdelijk zijn, zoals reeds in het verleden is voorgekomen.

Men moet thans nog een aantal remmende factoren op het economisch omgevingsbeleid wegwerken. Spreker stelt vast dat de minister via VLAMINOV een eenmalige inspanning heeft geleverd inzake arbeidskostenverlaging, maar het probleem van de hoge loonkost blijft echter bestaan. De economie trekt aan, dit is zeker, doch door interne remmende factoren blijven de exportresultaten ondermaats, zowel in verhouding tot de economische groei als tot de mondiale evolutie.

Wat Vlaminov betreft meent de heer Jean-Marie Bogaert eveneens dat Vlaminov slechts een eerder bescheiden, eenmalige en retroactieve arbeidskosten verlagende maatregel behelst. Spreker stelt

vast dat uit de prachtige publiciteitscampagnes inzake Vlaminov blijkt dat in de oproep tot de ondernemers duidelijk te lezen staat dat het hier gaat om steunverlening voor arbeidskosten verlagende maatregelen die reeds eerder door ondernemers waren genomen. Men moet elkaar geen rad voor de ogen draaien.

De delokalisatietrend is nog niet ten einde en de concurrentieslag axeert zich vooral op twee factoren, zoals de arbeidskost, die mede aan de basis ligt van de delokalisatie binnen de confectiesector en ook het probleem voor de ondernemingen om te beschikken over voldoende uitgeruste bedrijventerreinen blijft een oud zeer.

De heer Jacques Laverge merkt op dat de minister reeds in de Beleidsbrief Economie, die in samenhang met de begroting 1998 in deze Commissie werd besproken, een eerste aanzet heeft gegeven om voor de bedrijfsterreinen inzake de subsidiëeringsmodaliteiten een andere strategie te ontwikkelen. Zijn er hieromtrent nieuwe plannen ? Moet hieraan niet verder worden gesleuteld ?

Verder rijzen er nog teveel problemen ingevolge de ingewikkelde procedurevoorschriften, die vooral voor de kleinere bedrijven die niet beschikken over de financiële slagkracht om deskundigen aan te werven, een ernstige handicap zijn. Het wordt tijd dat hieraan wordt gewerkt.

De complexe procedure is volgens deze spreker eveneens toe te schrijven aan de geringe coördinatie tussen de wetgeving inzake ruimtelijke ordening en de milieuvoorschriften, wat de afhandeling van bepaalde investeringsdossiers vertraagt en de rechtszekerheid van potentiële investeerders uitholt. De minister zou dit probleem dienen aan te kaarten bij de andere bevoegde Vlaamse ministers.

Over de toeleveringsindustrie en het clusterbeleid vraagt spreker exacte toelichting door de minister. De ondernemerszin van de bevolking dient aangescherpt zodat men niet langer afhankelijk zal zijn van buitenlandse ondernemingen. Spreker verklaart alle begrip te kunnen opbrengen voor het feit dat men buitenlandse investeerders wenst aan te trekken, vermits bij de mutatie van een meer traditioneel georganiseerde economie naar de informatietechnologie externe hulp van buitenlandse kenniscentra noodzakelijk is.

Nochtans maant spreker aan tot enige omzichtigheid. In het kader van een verstandig verankeringsbeleid pleit spreker voor het behoud van het ondernemerschap en de strategische beslissings-

centra in Vlaanderen. Vlaanderen moet het nieuw ondernemerschap stimuleren en bovendien moet men er voor zorgen dat goed gemotiveerde en opgeleide jongeren niet naar het buitenland uitwijken. Het gevaar is inderdaad niet denkbeeldig dat niet alleen de bedrijvenvlucht maar ook een intellectuele brain drain zich verder zullen doorzetten.

De heer Jean-Marie Bogaert meent dat de delokalisatie naar lageloonlanden niet zal worden gestuit door slechts marginale arbeidskostenverlagende maatregelen (Vlaminov) te nemen. Het delokalisatieprobleem is complex en kan niet worden opgelost in een handomdraai en daarenboven is het in dit land uitgesloten om te evolueren naar eenzelfde kostenniveau als in deze lageloonlanden. Men dient zich te hoeden voor veralgemeningen.

De heer Carlos Lisabeth merkt in verband met de Fondsen voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie Kleine Ondernemingen op (FEERR-KO) dat de achterstand in de vastleggingsmachtigingen werd ingelost. Ook het probleem van het huidige kleine tekort van 300 miljoen frank dat nog rest, kan via de huidige machtigingen worden opgelost.

Zoals blijkt uit de Toelichtingen (Stuk 13-A (1997-1998) – Nr. 1), wordt naar aanleiding van de budgetcontrole de vastleggingsmachtiging met 378,3 miljoen frank éénmalig verhoogd. Dit bedrag zal net als voor het FEERR-MGO gebruikt worden om de opgelopen achterstand bij de behandeling van de expansiedossiers voor kleine ondernemingen weg te werken. Deze achterstand omvat de dossiers waarvan de budgettaire weerslag per 31 december 1997 wegens gebrek aan machtiging niet kon worden vastgelegd en geregistreerd waren voor 30 september 1997.

Aangezien deze verhoging éénmalig is, heeft deze geen weerslag op de vastleggingsmachtigingen van de volgende jaren. De dotaties voor de volgende jaren zullen naar aanleiding van deze verhoging wel herberekend moeten worden. Spreker vraagt zich af indien deze verhoging een éénmalig karakter heeft, en evenmin resulteert in een budgettaire impact op de volgende begrotingsjaren, wat houdt die eventuele herberekening dan in ?

Spreker merkt uit de toelichting van de minister over de aan de commissie toegewezen decreetsbepalingen en programma's op, dat er niet werd geraakt aan de toepassing van de expansiewetgeving en daarenboven werd de selectiviteit behouden. Spreker stelt vast dat de Vlaamse regering bij het begin van deze legislatuur een aantal prioritei-

ten heeft gelegd, waarvan o.m. de vereenvoudiging van de procedures.

Nochtans blijkt uit Stuk 13-A (1997-1998) – Nr. 1, blz. 164) dat met ingang van 1 april 1996 er nog een aantal bijkomende wijzigingen werden doorgevoerd waarvan de belangrijkste zijn : een afschaffing van de verplichting voor de ondernemingen om voor het begin van hun investeringen een starttoelating bij de administratie aan te vragen. Daarenboven wordt voorzien in een nieuwe definitie van de kleine, middelgrote en grote ondernemingen overeenkomstig de aanbeveling van de EU-Commissie van 3 april 1996. Investerings die worden gerealiseerd via een patrimoniummaatschappij van een groep kunnen voortaan voor steun in aanmerking komen. De lijst van de uitgesloten investeringen, sectoren werd herzien.

De vraag rijst in welke mate deze niet-wettelijke wijzigingen naast de conjuncturele invloeden de toename van de aangevraagde en verleende expansiesteun beïnvloeden ?

De cijfers inzake de toegekende expansiesteun in het kader van de expansiewetgeving 1970 en 1993 voor het begrotingsjaar 1997 ingeschreven op het FEERR-MGO, wijzen op een daling van het totaalbedrag van 15 miljard frank aan ingediende investeringen versus een ongewijzigd bedrag inzake toegekende expansiesteun ad 4,5 miljard frank. Hieruit concludeert spreker dat voor de MGO's de toegekende steun per investering enorm is toegenomen.

Inzake het totaalbedrag van de buitenlandse investeringen merkt spreker op dat de minister hier een bedrag vooropstelt van 62 miljard frank voor 1997, terwijl in de toelichtingen een bedrag van 19 miljard frank aanvaarde buitenlandse investeringen wordt vooropgesteld. Spreker vraagt verduidelijking over de juiste draagwijdte van deze cijfers m.b.t. het begrotingsjaar 1997.

Wat de bedragen van toegekende expansiesteun in het kader van de expansiewetgeving 1978 ten gunste van KO betreft, stipt spreker aan dat de toegekende expansiesteun vrij hoog is en ook hier blijft de toegekende steun ongeveer op een gelijk niveau. Voor de Kleine Ondernemingen blijft het steunpercentage voor ecologie-investeringen eerder minimaal, nl. 1,6 percent.

Gelet op het feit dat men nu reeds vaststelt dat de budgettaire enveloppe voor het expansiesteunbeleid in 1999 vrij beperkt is, en daarenboven er verschillende sectorale aanspraken zijn, zou men moe-

ten durven overwegen of de selectiviteit in de toekenning van expansiesteun niet gedeeltelijk moet worden doorgedreven, waarbij evenwel geen afbreuk mag worden gedaan aan de bestaande criteria inzake steun voor tewerkstellingsgroei en behoud van de aangroei, steun voor ecologisch waardevolle investeringen en stimuleren van investeringen van strategisch belang.

Tevens dient men zich af te vragen of de algemene steunverlening die gedurende de afgelopen jaren sterk werd uitgebouwd, nog zinvol is. Ook moet men durven nagaan of de selectiviteit bij de toepassing van de andere criteria niet moet worden vergroot. Reeds jaren lang worden er debatten gevoerd over de invloed van de steunverlening op het investeringsgedrag. De Nationale Bank verklaarde in het verleden dat die invloed eerder gering is. Vaak spelen andere factoren een determinerende rol en impliceren deze een subsidiëringselement (o.m. opleidingen, infrastructuur) en dergelijke ondersteuning is misschien efficiënter dan expansiesteun. Spreker vraagt hieromtrent de visie van de minister.

Felicitaties voor het gevoerde economisch beleid hoeven voor de heer Jean-Marie Bogaert niet. Spreker stelt dat in 1997 in de Subcommissie voor Financiën en Begroting reeds een grondige gedachtenwisseling werd gevoerd over het economisch beleid. Toen bleek een niet onbelangrijk lid van deze regering aan de basis te liggen van het feit dat de hier aanwezige minister zijn werk niet kon doen. Dat het hier over twee ministers van dezelfde politieke fractie gaat, vind spreker al een niet onbelangrijke politieke vaststelling, maar ze behoren dus tot dezelfde regering.

Uit de dotatie aan het FEERR voor 1996 en de uitvoering hiervan stelt spreker vast dat het om precies hetzelfde bedrag gaat – op een paar miljoen frank na – als dat waarmee men nu zo hoog oploopt : 2,8 miljard frank aan bijkredieten.

In 1996 voorzag men in een dotatie van 5,904 miljard frank, waarvan 3,163 miljard frank werd gebruikt. Het verschil is ongeveer 2,8 miljard frank. Twee jaar later prijst men de regering omdat deze het zo goed doet.

Spreker attendeert de minister erop dat bedragen maar eenmaal kunnen worden uitgegeven. De minister heeft destijds in een dotatie voorzien, maar deze niet gehandhaafd. Nu op dit ogenblik benut de minister optimaal de aanwezige budgettaire enveloppe, doch vergeleken met vorige begrotingsjaren (vastleggingsmachtigingen) is dit zeer

relatief. Door de houding van de minister van Financiën konden in het verleden een aantal zaken niet worden uitgevoerd, die de minister eigenlijk wel wilde realiseren.

Nu zou het goed gaan met Vlaanderen, gelet op de groeiprognozes van de Nationale Bank, doch men dient zich echt af te vragen welke weg men de afgelopen drie jaar inzake het economisch beleid echt heeft bewandeld.

De heer Jean-Marie Bogaert is ervan overtuigd dat het door de minister gevoerde beleid op het vlak van investeringssteun de delokalisatie niet heeft afgeremd. Het al dan niet verlenen van investeringssteun was immers niet de basisoorzaak van die delokalisatie, zodat op die wijze niets kon worden verholpen.

De vraag welke criteria en welke instrumenten door de minister worden gehanteerd bij de toekenning van de investeringssteun is natuurlijk een compleet andere vraag. Belangrijk is eveneens de vraag in welke mate men op bepaalde plaatsen niet zou hebben geïnvesteerd indien de minister de investeringssteun niet zou hebben toegezegd.

Tenslotte pikt de heer Jean-Marie Bogaert verder in op de discussie tussen de heren Eddy Schuermans en Jos Stassen of economische groei de motor is van het werkgelegenheidsbeleid. Men heeft objectief vastgesteld dat economische groei, afhankelijk van de plaats waar deze zich manifesteert, een zeer verschillende impact heeft op het werkgelegenheidsbeleid. Om eenzelfde effect te sorteren op de werkgelegenheid, moet in België de economische groei relatief groter zijn dan in de omringende landen en ook de Nationale Bank gaat er de laatste jaren van uit dat er geen netto-effect op de werkgelegenheid is indien men de 2,5 à 3 percent niet overstijgt.

Wat de werkloosheid betreft kunnen volgende vaststellingen worden gedaan. Hoewel de economie aantrekt en men thans een opwaartse economische conjunctuurcurve vaststelt, daalt de werkloosheidsgraad, vermits de structurele werkloosheid niet onderhevig is aan conjunctuurverschillen. Deze vaststelling doet zich voor in de textielsector, die gekenmerkt is door een gestage afbouw van de tewerkstelling. Het feit dat de textielbedrijven massaal hun productie delokaliseren, is eveneens toe te schrijven aan de krapte op de arbeidsmarkt in Vlaanderen aan voldoende gekwalificeerde arbeidskrachten die onmiddellijk flexibel kunnen worden ingeschakeld in het arbeidscircuit.

Deze krapte is vooral toe te schrijven aan de mismatching tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt wat betreft bepaalde beroepen, of ingevolge de knelpuntvacatures. Bepaalde beroepen zijn nu eenmaal minder aantrekkelijk dan andere. Spreker besluit dat een aantrekkende economie slechts in geringe mate effect sorteert op de werkgelegenheid, vermits de structurele werkloosheid blijft bestaan.

In de nabije toekomst dient voor de heer Robert Voorhamme zeker teruggekomen op het debat inzake de accenten die men zal leggen in het Vlaams economisch beleid. Die vraag wint thans aan belang, vermits de economische conjunctuur aantrekt, weliswaar zal dit wellicht niet uitsluitend toe te schrijven zijn aan het thans gevoerde economische beleid, vermits binnen een kleinschalige economische context zoals Vlaanderen, de economische conjunctuur grotendeels wordt bepaald door factoren waarop Vlaanderen zelf geen vat heeft. De huidige economische groei moet door het leggen van de juiste economische beleidsaccenten kunnen worden bestendigd naar de toekomst toe.

Wat de expansiewetgeving betreft is het een misvatting te stellen dat deze gewijzigd is, maar wel voltrekt zich een spontane evolutie binnen de grenzen van het huidige reglementaire kader en deze evolutie staat haaks op de aanpak van de economische situatie. Een aantrekkende economie stimuleert de overheidsuitgaven inzake het economisch ondersteuningsbeleid en vice versa. De cruciale vraag is evenwel in hoeverre men terzake opteert voor een lineaire aanpak.

Een gunstige evolutie is voor deze spreker eveneens de wegwerking van de achterstand in de afhandeling van de investeringsdossiers. Bij iedere regelgeving dient de overheid blijk te geven van fatsoenlijk beheer en heeft de overheid de plicht toe te zien op de naleving van haar reglementair kader en de toekenning van investeringssteun mag niet voorafgegaan worden door een lange periode van rechtsonzekerheid ingevolge een te complexe wetgeving. Terzake refereert spreker naar de voorbereiding in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden van het Werkgelegenheidsdebat in plenaire vergadering van 30 april 1997.

Toenmalig minister van Economie, Norbert De Batselier en de Vlaamse minister-president opteelden voor een andere aanpak inzake de expansiewetgeving, die niet meer het enige instrument was ter bevordering van het economisch ondersteuningsbeleid en zeker geen instrument was voor de

ontwikkeling van duurzame economische stimuli. Spreker verwijst naar eerdere besprekingen in de commissie, o.m. het begrotingsdebat 1998 in het kader van de Europese Structuurfondsen en het Europese doelstellingenbeleid. Spreker is geen voorstander van de Europese steunverlening, via rechtstreekse subsidiëring aan bedrijven gelegen in economisch achtergestelde gebieden, teneinde deze economische achteruitstelling weg te werken.

Spreker treedt de heer Eddy Schuermans bij dat er dient over gewaakt dat de kredieten ingeschreven in de Vlaamse begroting voor het economisch ondersteuningsbeleid niet verder afkalven. De bestedingstrend om een budgettaire inhaaloperatie door te voeren inzake investeringen in infrastructuur en de verbetering van de economische omgevingsfactoren vindt deze spreker een positieve zaak.

Nochtans dient men niet te vlug hoera te roepen wat de budgettaire toestand betreft. De Vlaamse begroting is weliswaar in evenwicht, en er is zelfs een overschot, maar de middelen zijn niet onuitputtelijk. Spreker meent dat men dient toe te zien dat dit begrotingsevenwicht en/of overschot blijft en niet in een begrotingstekort zou resulteren ingevolge een minder stringent investeringsgedrag. Wat de expansiesteun betreft herinnert spreker eraan dat de lineaire afbouw van de steunverlening aan bedrijven reeds een tiental jaren geleden werd ingezet onder impuls van Europa en daarenboven opteert de Vlaamse overheid voor een duurzaam werkgelegenheidsbeleid, waarover in Vlaanderen o.m. ook binnen de VESOC-partners een ruime consensus is.

Nog een opmerkelijke trend in het economische ondersteuningsbeleid is volgens deze spreker de sterk toegenomen rotatiesnelheid van de investeringen in het bedrijfsleven. Eenmalige steunverlening aan eenmalige investeringsprojecten in het kader van de expansiewetgeving sorteert aldus geen blijvend effect. Inzake de verankering van de tewerkstelling moet men naast de expansiewetgeving oog te hebben voor nog andere factoren, wat evenwel niet neerkomt op een pleidooi voor de verdere afbouw en/of afschaffing van de expansiewetgeving, maar wel voor een nog striktere en selectievere toepassing ervan. In deze context vraagt de heer Robert Voorhamme aandacht voor de concurrentiepositie van de regio's, die grotendeels wordt bepaald door de economische omgevingsfactoren.

Spreker benadrukt dat de concurrentiekracht van de Vlaamse ondernemingen dient geschraagd door

de innovatie en creatieve economische vernieuwing en hiernaar dient alle aandacht uit te gaan. Innovatie en creatief nieuw ondernemerschap hangen grotendeels af van een goed opleidingsbeleid. Vlaanderen kampt hoe langer hoe meer met een krapte aan voldoende gekwalificeerde arbeidskrachten op de arbeidsmarkt, die door Vlaamse en potentiële buitenlandse investeerders als een handicap wordt ervaren.

In de regio Vlaanderen staat het debat over het mobiliteitsaspect centraal, gelet op het cruciale belang ervan voor de economie. Spreker merkt op dat eerlang in het Vlaams Parlement een themadebat over mobiliteit zal worden gehouden. Vlaanderen vergelijkt zich vaak met Nederland en met de omringende landen, maar dient echter terdege te beseffen dat de anticipatie van het beleid vanuit economisch oogpunt op de mobiliteitsuitdaging van de volgende eeuw, in Nederland van een totaal andere allure is dan in Vlaanderen. Vlaanderen en Nederland vergelijken zich graag met elkaar en terecht, aangezien men qua geografische structuur, levensstandaard, densiteit van bevolking grotendeels vergelijkbaar is.

Er dient vermeden dat er zich tussen deze landen de komende jaren een discrepantie zou ontwikkelen wat evenwel een langetermijnvisie terzake veronderstelt. Spreker benadrukt dat Vlaanderen inzake de ontwikkeling van een mobiliteitsbeleid volkomen autonoom kan beslissen vermits het Vlaamse Gewest, op uitzondering van de NMBS, hiervoor volledig bevoegd is, maar toch claimt Vlaanderen ook hierop een grotere greep en in de Commissie voor de Staatshervorming van het Vlaams Parlement is gebleken dat hiervoor geen Grondwetsherziening noodzakelijk is.

Wat de begrotingsaanpassing 1998 betreft merkt spreker op dat dit in feite een technische aanpassing is, die alleen maar is ingegeven vanuit de beginselen van goed bestuur, nl. het wegwerken van de achterstand in de afhandeling van de investeringsdossiers en de correcte toepassing van de expansiewetgeving. Wellicht kan de discussie ten gronde hierover worden gevoerd bij het begrotingsdebat 1999.

De heer Robert Voorhamme stelt aan de commissie voor om, voorafgaandelijk aan het begrotingsdebat 1999, hieraan een gedachtewisseling met minister Eric Van Rompuy in deze commissie te wijden, waarbij kan worden onderzocht hoe op deze gegevens pro-actief kan worden ingespeeld en geanticipeerd. Keuzes omtrent de opties ingeschre-

ven in de werkgelegenheidsresolutie zullen eveneens moeten worden gemaakt.

Hierop repliceert de heer Jacques Laverge dat dit de aanzet is voor een Economisch Congres, waarop de heer Robert Voorhamme meent dat men best de gedachtewisseling zou beperken tot de toepassing van de expansiewetgeving, vermits hierover verschillende stellingen worden geponeerd, sommigen pleiten voor de afschaffing ervan en anderen pleiten voor alternatieven. De vraag kan worden gesteld of de expansiewetgeving wel verantwoord is in het kader van het uitgezette beleid dat onder meer eveneens werd opgenomen in de Werkgelegenheidsresolutie. Spreker voelt er niets voor om de begrotingsaanpassingen nu in vraag te stellen. Wel dient op korte termijn een discussie worden georganiseerd over de expansiewetgeving.

Op vraag van de heer Jos Stassen waarom men de begrotingsaanpassingen dient te steunen, antwoordt de heer Robert Voorhamme dat het bieden van rechtszekerheid, via de aanpassingen aan de expansiewetgeving een positieve aanzet is. Daarenboven betreft het hoofdzakelijk dossiers voor de toekomst. Er zijn echter wel nog een aantal niet-afgehandelde investeringsdossiers waarvoor de minister de bedragen heeft opgesomd in de toelichting bij de begrotingsaanpassing. Het betreft reeds eerder aangegane engagementen, waarvoor sowieso in middelen dient te worden voorzien. Men zou kunnen zeggen : "Sorry, er is geen geld". Maar dan slaat Vlaanderen een modderfiguur.

Het ophalen van de achterstand is eveneens een positieve verwezenlijking, vermits hiervoor reeds tijdens eerdere begrotingsdiscussies in deze commissie werd gepleit. Wel dient geopteerd voor een dynamische en kritische aanpak.

Hierop antwoordt de heer Jos Stassen dat het houden van een dergelijk debat in feite een bezigheids-therapie is, vermits er voor het begrotingsjaar 1999 voor de financiering van het economisch ondersteuningsbeleid geen middelen meer zijn en daarenboven is er een regeringswissel mogelijk.

De expansiewetgeving is voor de heer Robert Voorhamme echter een belangrijk punt op de agenda van de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden die hieraan zeker een debat moet wijden. Dan pas houdt deze Commissie zich bezig met de zaken waarmee deze bezig dient te zijn.

– *VESOC-III-akkoorden*

De heer Jean-Marie Bogaert merkt inzake de op basisallocatie 52.01 ingeschreven kredieten voor de uitvoering van de VESOC III-akkoorden op dat een belangrijk deel van deze kredieten niet effectief zal worden uitgegeven in 1998. Men verwacht dat het saldo ad. 800 miljoen frank zal worden overgeheveld naar de begroting 1999.

Dit staat volgens deze spreker zijn vroeger geuite bedenkingen dat men bepaalde kredieten vastlegt tijdens een begrotingsjaar, die evenwel niet volledig worden opgebruikt. De niet-gebruikte kredieten worden dan overgeheveld naar het volgende begrotingsjaar. Het is echter wel belangrijk dat men niet al deze niet-gebruikte kredieten optelt, maar men dient slechts na te gaan welke kredieten effectief tijdens een begrotingsjaar zijn uitgegeven.

ORGANISATIEAFDELING 54

PROGRAMMA 54.10

Land- en Tuinbouw

De heer Didier Ramoudt refereert aan de Toelichtingen (Stuk 13-A (1997-1998) – Nr.1, blz. 187 e.v.). Wat het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds betreft, merkt spreker op dat er eind 1997 nog ongeveer 125 miljoen frank rentesubsidies onbetaald zijn en deze achterstand zou worden ingelopen door een verhoging van de kredieten voor de uitbetaling van de rentesubsidies in 1998. Spreker vraagt zich af waarom men inzake het VLIF zich niet heeft gehouden aan de vastleggingen en de machtigingen ? Is het gevaar niet reëel dat dit fenomeen zich elk jaar opnieuw zal herhalen ?

Spreker stelt vast dat de minister tijdens Agribex meer steun heeft aangekondigd voor de mestverwerkingsprojecten. In dit verband maakt deze spreker zich zorgen om het feit dat er in Oostende een varkensmestverbrandingsoven zou komen. Is de minister hiervan op de hoogte ? Werd in dat verband reeds een dossier ingediend ? Is het inderdaad de bedoeling die verbrandingsoven om te bouwen tot een elektriciteitscentrale ten behoeve van 125.000 gezinnen ? Voor de Oostendenaars is het heel eigenaardig dat precies hun stad wordt gekozen als locatie voor een dergelijk project. In de omgeving van Oostende is immers geen varkensstal van betekenis te bespeuren. Bovendien ziet Oostende als badplaats weinig heil in de permanente aanvoer van varkensmest en in de reuk en andere hinder die dit zal teweegbrengen.

Wat nog het VLIF en het FIVA betreft, herinnert spreker de minister aan de belofte dat iedere normale aanvraag om steunverlening binnen de zes maanden moet kunnen worden afgehandeld. Kan de minister zich nog steeds aan deze timing houden ?

– *Financieringsinstrument voor Investerings in de Vlaamse visserij- en aquicultuur (FIVA)*

Inzake het FIVA noteert spreker een vermindering van 20 miljoen frank voor de dotatie aan het Financieringsinstrument voor investeringen in de Vlaamse visserij- en aquicultuur (FIVA) waardoor de dotatie aan te rekenen op het programma 54.10 van 61,1 op 41,1 miljoen frank wordt gebracht. Deze vermindering is het gevolg van de overdracht van het saldo aan betalingskredieten per 31.12.1997. Spreker vraagt zich af of hier een oorzakelijk verband bestaat tussen het feit dat de dossiers met betrekking tot steunaanvragen meer dan zes maanden vergen ? Of ligt de reden in het feit dat er geen steunaanvragen zouden zijn binnengekomen ? Hoe verklaart de minister immers dat het FIVA in 1997 niet operationeel is geworden ? Spreker vernam gaarne van de minister over al deze dossiers wat meer concrete cijfers.

– **Antwoord van minister Eric Van Rompuy op de vragen en bedenkingen van de leden met replieken van de leden**

Ingevolge het korte tijdsbestek antwoordt de minister samenvattend op de verschillende vragen en bedenkingen van de leden als volgt.

– *Het algemeen economisch beleid en het economisch ondersteuningsbeleid*

De minister merkt op dat Vlaanderen beschikt over een begroting van 560 miljard frank en de minister wenst het debat niet te verengen tot een keuze tussen expansie en een aantal andere beleidsdomeinen zoals infrastructuur en opleiding. De keuzen mogen niet worden afgewogen binnen die drie- of vierhoek.

Minister Kelchtermans beschikt over een budget van 21 miljard frank voor bijzondere tewerkstellingsprogramma's. Dit is meer dan het dubbele van het budget voor economie. Dit budget wordt nochtans nooit in vraag gesteld, tenzij binnen de Vlaamse regering, wanneer deze zich bijvoorbeeld afvraagt of die jobs geregulariseerd moeten worden. De minister merkt op dat Gesco's bijvoor-

beeld niets meer zijn dan door de overheid gesubsidieerde jobs.

De minister verklaart het debat niet te willen ontwijken, maar wil enkel de discussie voeren over het geheel. Indien de minister stelt op een totale Vlaamse begroting van 560 miljard frank slechts 10 miljard frank te kunnen spenderen voor economie, kan men dat nauwelijks geloven. Over expansiesteun kan men zeggen wat men wil, maar zowel de heer De Batselier als minister-president Van den Brande hebben hier reeds voorstellen gedaan om die expansiesteun te halveren in vergelijking met acht of negen jaar geleden.

Bovendien is er in de vorige legislatuur door de huidige minister-president een overheveling gebeurd van expansie naar investeringen, onderzoek en ontwikkeling, enzovoort. Het volume betoelaagde investeringen is gedaald van 40 naar 20 percent. Die investeringen genieten nu nog van een gemiddelde steun van 9 à 10 percent. De medewerker die al jaren op de administratie werkt, kan bevestigen dat men vroeger goochelde met cijfers van 20 tot 25 percent

Er is reeds heel veel afgebouwd omwille van de Europese wetgeving en van een grotere selectiviteit. Vandaag moet men zich de vraag stellen of men nog verder moet afbouwen.

Er worden geen toelagen meer verleend aan verlieslatende ondernemingen, wat in de vorige begrotingen wel nog het geval was. In 1995-1996, toen het mandaat van de minister aanving, werd nog 1,5 miljard frank subsidie aan de Boelwerf gegeven. De 10 percent subsidie in deze begroting wordt enkel besteed aan nieuwe investeringen.

De opbrengsten van de privatisering van de GIMV zijn niet integraal naar economie gegaan, maar ook naar investeringen, toeristische infrastructuur, industrieterreinen, enzovoort. Het klopt dus niet dat de jongste jaren geen inspanningen werden geleverd voor infrastructuurverbeteringen.

Hoe dan ook zal de discussie over de Europese Structuurfondsen moeten worden gevoerd. De minister wijst erop dat niet mag worden uit het oog verloren dat het gros van de investeringssteun naar de doelstellingsgebieden gaat. Zo gaat één derde van de steun van het fonds van de grote ondernemingen naar Limburg, niet alleen omdat er in Limburg veel investeringen gebeuren, maar ook omdat de bedragen voor de steun er veel hoger zijn dan elders.

De minister is vragende partij voor de afschaffing van een deel van de steun, maar men kan dit niet doen zonder het geheel in een Europese context te bekijken. Delokalisatie heeft immers niet enkel te maken met steunpercentages. Als een investeerder de keuze krijgt tussen een steun van 30 percent of bijna geen steun, zoals in de niet-doelstellingsgebieden, dan staat hij daar toch wel even bij stil. De minister merkt op gedurende de drie jaar van zijn mandaat met heel wat ondernemers te hebben gepraat. Van de Duitse onderneming Phenolchemie, die de jongste jaren in Antwerpen heeft geïnvesteerd, herinnert de minister zich dat de top van het bedrijf op het kabinet kwam discussiëren, omdat ze nog een alternatieve lokalisatie in het zuiden van Spanje hadden.

Het effect van de expansiesteun mag zeker niet worden onderschat, maar niemand heeft gepleit voor de volledige afschaffing ervan. Een afschaffing moet worden gezien in het kader van de gehele Vlaamse begroting. Er moeten een aantal keuzes worden gemaakt over het geheel.

De heer Robert Voorhamme meent dat het betoog van de heer Schuermans niet helemaal eerlijk is met betrekking tot de relatieve daling van de gewestbegroting. Er is inderdaad een enorme verschuiving van gewest- naar gemeenschapsmiddelen geweest. De reden hiervoor is de financieringswet, waardoor de spontane groei van de gemeenschapsmiddelen niet het gevolg is van de dotaties. Tenzij de gemeenschapsposten worden afgebouwd, wordt men bijna gedwongen om de middelen van de gewestdotaties te transfereren. De financieringswet is ingewikkeld en werd al te lang toegepast, maar velen realiseren zich dit niet.

De minister repliceert hierop als volgt. De minister refereert aan het SERV-rapport over de begrotingsaanpassing 1998, waaruit blijkt dat het budgettaire aandeel tijdens het begrotingsjaar 1998 van infrastructuur, economie en wetenschappelijk onderzoek vergeleken met 1990, inkrimpt van ongeveer 17 naar 10 percent. Dit was een beleidskeuze en het is inderdaad correct te stellen dat de middelen voor de financiering van het onderwijs, ingevolge de verdeelsleutel vastgelegd in de bijzondere wet op de financiering van de gemeenschappen en gewesten, inderdaad minder snel stijgen dan de opbrengsten van de personenbelasting. De BTW-ontvangsten die als basis dienen voor de dotatie van de onderwijsfinanciering hebben inderdaad een andere groeivoet dan het geheel van de middelen. In het jaar 2000 zal er een algemene stijging zijn, gekoppeld aan het BNP.

De minister wenst echter de discussie niet te voeren op een fragmentaire basis en meent dat er eveneens vragen moeten worden gesteld over het budget van 20 miljard frank die minister Theo Kelchtermans uittrekt voor de financiering van de tewerkstellingsprogramma's, vermits dit in feite neerkomt op de financiering van de overheids-tewerkstelling. De minister merkt in deze context op dat indien de job van een tiental personen in vraag wordt gesteld er wél vragen worden gesteld, maar indien men het economisch aspect globaal bekijkt, dan krijgt het debat plots een heel andere wending.

– *Industrieterreinen*

Inzake de subsidiëring van de industrieterreinen licht de minister de stand van zaken toe als volgt. Het betreft de steun die voorzien is in het kader van het besluit van 19 mei 1993 van de Vlaamse regering houdende erkenning, het beheer en de subsidiëring van bedrijfsterreinen van lokaal of regionaal belang, en met een specifiek statuut, en in de industriële centra en gebouwen. De vastlegging op het FEERR-MGO in 1997 is beperkt gebleven tot 22 miljoen frank, aangezien eveneens op het programma 24.10, basisallocatie 70.90 (éénmalige opbrengst beursgang GIMV) werd vastgelegd.

Op dit artikel was 500 miljoen frank voorzien voor industrieterreinen. Hiervan werd 265.842.647 miljoen frank vastgelegd in 1997 en het saldo werd overgedragen naar het begrotingsjaar 1998. De minister kondigt een verhoging aan van de subsidies voor de bedrijfsterreinen en refereert hiervoor eveneens aan de bespreking van de resolutie-Vorhamme c.s. met betrekking tot een strategische beleid ten aanzien van de automobielsector in deze commissie.

– *De toepassing van de expansiewetgeving, de inhaaloperatie en het wegwerken van de achterstand inzake de behandeling van de investeringsdossiers.*

Op de vraag van meerdere commissieleden belooft de minister de nota met de algemene cijfers inzake de expansiewetgeving aan het commissiesecretariaat te bezorgen. Deze nota zal aan de leden worden overgezonden. De achterstand werd geschat op 1,5 miljard frank.

Wat de vraag van de heer Jos Stassen inzake de wegwerking van de achterstand in de behandeling van een aantal investeringsdossiers betreft, merkt de minister op dat men dit jaar wordt geconfronteerd met de dossiers Ford en Nike. Voor volgend

jaar moet worden nagegaan in welke mate de conjuncturele component een substantiële verhoging van vastleggingsmachtigen voor expansiesteun vereist. Wellicht kan men vooreerst terugvallen op de initiële machtigen die reeds door de Vlaamse regering aan de Controleur van de Vastleggingen zijn voorgelegd. De Vlaamse regering zal waarschijnlijk de budgettaire ruimte op de begroting 1999 niet invullen voor een verhoogde financiële inspanning inzake de toekenning van expansiesteun.

Op de vraag van de heer Deprez over de overdracht van de machtigen vastgelegd tijdens het begrotingsjaar 1997 en het eenmalige karakter van de verhoging van de expansiesteun met het oog op de wegwerking van de achterstand in de behandeling van de investeringsdossiers, antwoordt de minister dat deze eenmalige verhoging ongeveer 1 miljard frank bedraagt. Op het einde van de rit zal er echter nog een tekort dienen overbrugd van 300 miljoen frank.

In deze context stipt de minister aan dat men vaak het begrip "vastleggingsmachtiging" verwart met het begrip "dotatie". De dotatie wordt aangesproken voor de financiering van de engagementen aangaan tegenover ondernemingen inzake investeringsdossiers en de minister is gehouden om deze engagementen na te komen.

Inzake de verfijningen die inzake de machtigen in 1996 werden doorgevoerd verwijst de minister, op vraag van de heer Carlos Lisabeth naar de Toelichtingen bij de aanpassing van de middelen- en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1998 (Stuk 13-A (1997-1998) – Nr. 1). Deze verfijningen waren min of meer neutrale operaties, die evenwel reeds een hele evolutie hebben doorgemaakt.

De minister verduidelijkt dit als volgt. In 1996 werd een nieuwe definitie van de kleine, middelgrote en grote ondernemingen overeenkomstig de aanbeveling van de EU-Commissie van 3 april 1996 overgenomen. Op het vlak van de criteria inzake tewerkstelling en omzet veranderde er niet zoveel, maar het zelfstandigheidscriterium werd strikter gehanteerd, kleine en middelgrote ondernemingen die afhingen van een grote groep werden daardoor automatisch een groot bedrijf en werden, behalve in ontwikkelingsgebieden, uitgesloten van expansiesteun. De definities hielden een versoepeling in en de hele operatie kwam neer op een besparing.

Uit de cijfers blijkt duidelijk de inhaalbeweging. Men zou het best de cijfers vanaf 1995 bekijken. In

de tweede helft van 1995 werd een inhaaloperatie gestart. Het budget was toen beperkt en daarom werd door de minister beslist om eerst de kleine dossiers aan te pakken.

In 1996-1997 werden de grote dossiers en ecologiedossiers behandeld wat leidde tot een stijging van het gemiddelde steunpercentage.

Wat de buitenlandse investeringen betreft merkt de minister op dat vorig jaar het bedrag hiervan 65 miljard frank was en dit cijfer omvat alleszins de uitbreiding van de bestaande buitenlandse bedrijven, maar de minister verklaart in het ongewisse te verkeren over de door de Dienst Investeren Vlaanderen gehanteerde definitie. Betreft het hier buitenlandse ondernemingen die hier investeren of betreft het om een multinational die in Vlaanderen is gevestigd ?

De minister stelt vast dat de geciteerde cijfers alleszins niet terug te vinden zijn in de statistieken en bij de begrotingscontrole worden de cijfers gehanteerd van de DIV. De Vlaamse minister van Economie merkt op dat nog een ander cijfer circuleert inzake de buitenlandse investeringen, nl. 62 miljard frank. Dit cijfer wordt vastgesteld op basis van de brutostatistieken, doch van dit bedrag komen niet alle buitenlandse investeringen in aanmerking voor de toekenning van expansiesteun.

Een project wordt niet in eenzelfde jaar behandeld door de DIV én ingediend bij de administratie. Meestal is er eerst een principeovereenkomst tussen de DIV en het buitenlands bedrijf. In de jaren daarop komt een dossier tot stand en het bedrag van 32 miljard frank is dan ook veel belangrijker omdat dit bedrag precies de engagementen betreft van de DIV. Het cijfer van 62 miljard frank vertaalt zich aldus in 19 à 20 miljard frank buitenlandse investeringen per jaar.

Wat de toegekende investeringssteun aan Ford en Nike betreft, antwoordt de minister op de vraag van de heer Deprez als volgt. Deze bedrijven zijn uitgegroeid tot belangrijke investeringsdossiers en Ford zal in de komende jaren 33 miljard frank investeren. Voor dit investeringsdossier is door de minister reeds een startkrediet uitgetrokken van 1 miljard frank.

Wat het investeringsdossier NIKE betreft, stipt de minister aan dat dit bedrijf eveneens een belangrijke investeerder is en ook hier werden door de minister in de nodige middelen voorzien om deze vastleggingen te honoreren.

Bij de toekenning van expansiesteun wordt een geheel van aspecten bekeken. De toegekende investeringssteun verschilt naargelang het gaat om een bestaande onderneming, dan wel om een onderneming waarvan de inplanting wordt overwogen. De investeringsplannen van grote multinationals worden in de hoofdzetel verdedigd en in deze hoofdkwartieren wordt een echt gevecht geleverd, waarbij alle argumenten voor en tegen worden aangevoerd en het bedrag van de investeringssteun toegekend door de overheid is een indicator voor datgene wat de overheid over heeft om deze bedrijven te behouden of aan te trekken. Een verschil tussen 10 en 30 percent investeringssteun kan beslissend zijn voor de multinationale ondernemingen, alhoewel dit niet altijd het geval is, maar toch mag men de impact van de expansiesteun op het investeringsgedrag van buitenlandse ondernemingen niet minimaliseren.

De minister heeft aan het auditkantoor Ernst & Young gevraagd de verschillende steunregelingen in Europa te bestuderen. Er worden erg veel bijkomende subsidies uitgekeerd, onder meer voor de ondersteuning van de zogenaamde “zachte investeringen” (opleiding, vorming en studie). De minister onderstreept dat ook op dit vlak door de Vlaamse regering een inspanning wordt geleverd o.a. hefboomkredieten, zachte expansiesteun. De minister geeft toe dat in bepaalde omringende landen hiervoor inderdaad meer middelen worden uitgetrokken.

De minister illustreert dit aan de hand van een aantal concrete gevallen : de moeilijkheid om callcenters aan te trekken. Microsoft wil een campagne voeren om haar programma's te verkopen. Callcenters hebben daar met Microsoft een contract voor afgesloten en de werknemers van die callcenters worden daar in het hoofdkwartier van Microsoft voor opgeleid. De Nederlandse overheid betaalt een deel van die opleiding. De heer Van Parys, de grote baas van de call-centra in Vlaanderen, kon dat contract niet in de wacht slepen omdat in Vlaanderen dergelijke opleidingen niet kunnen worden gesubsidieerd.

Expansiesteun is maar één onderdeel van een geheel. Dat is niet bepalend, maar er moet toch rekening mee worden gehouden.

De minister belooft het eindrapport van de studie van Ernst & Young ten behoeve van de commissieleden aan het commissiesecretariaat over te maken.

– *Vlaams Landbouwinvesteringsfonds en Financieringsinstrument voor investeringen in de Vlaamse visserij- en aquicultuursector (FIVA)*

Op de vraag van de heer Didier Ramoudt antwoordt de minister als volgt. Bij de uitbetaling van de rentsubsidies werd reeds een achterstand van 125 miljoen frank opgelopen. In 1997 heeft men het uitbetalingsritme enigszins opgedreven, zelfs sneller dan voorzien bij de berekening van het betalingskrediet voor 1997. Voor het jaar 1998 moet het betalingskrediet volstaan.

Wat de oprichting van het investeringsfonds voor de visserij (FIVA) betreft, stipt de minister aan dat terzake negen maanden werd gewacht op een reactie van de Europese Commissie. Sinds februari liggen de uitvoeringsbesluiten voor advies bij de Raad van State. Er zijn 14 dossiers binnengekomen en er werd een behandelingstermijn van zes maanden vooropgesteld. In elk geval dient er gewacht op de inwerkingtreding van de uitvoeringsbesluiten.

Op vraag van de heer Didier Ramoudt of er nog dit jaar beweging komt in dit dossier antwoordt de minister dat al deze dossiers worden voorbereid en binnen twee à drie maanden moeten worden afgehandeld. Deze dossiers zullen wellicht in normale omstandigheden behandeld zijn eind 1998, waarbij de heer Didier Ramoudt vaststelt dat er dit jaar dus geen geld beschikbaar zal zijn. Spreker merkt in deze context op dat een dergelijke gang van zaken niet ten goede komt aan de rechtszekerheid, o.m. op het vlak van de borgstelling van de Vlaamse regering tegenover derden-geldschietters, waarvoor op dit ogenblik, ingevolge het uitblijven van de nodige uitvoeringsbesluiten geen rechtsbasis aanwezig is.

De heer Didier Ramoudt verklaart ongelukkig te zijn met een dergelijke gang van zaken, vermits dit moeilijk kan worden uitgelegd aan de modale burger. Deze dossiers liggen reeds twee jaar ter behandeling voor en nog steeds blijft een concrete regeling uit.

De minister verklaart begrip op te brengen voor de bezorgdheid van deze spreker maar wijst erop dat het anderhalf jaar kan duren vooraleer de adviesprocedure bij de Raad van State en de behandeling van deze dossiers op het Europese niveau is afgerond.

– *Inplanting van Biopower (mestverwerkingsbedrijf)*

Op de vraag van de heer Didier Ramoudt inzake een mogelijke inplanting van een mestverwerkingsbedrijf rond Oostende, verwijst de minister naar minister Kelchtermans die terzake bevoegd is. Het bedrijf Biopower heeft een initiatief genomen in verband met de mestverwerking en bestudeert thans welk mestverwerkingsprocédé het meest geschikt is. Het is inderdaad juist dat dit bedrijf overweegt om het mestverwerkingsbedrijf in te planten in Oostende. De minister verklaart evenwel nog niet op de hoogte te zijn van het businessplan en de kostprijs voor de individuele landbouwer van dit mestverwerkingsprocédé.

De bepalingen van het MAP zullen uitmaken in welke mate de landbouwers zullen worden verplicht om mest te verwerken. De rentabiliteit van zo een project hangt daar eveneens van af. Het Vlaams Parlement moet zich wel terdege van het volgende bewust zijn : als het de normen verscherpt en stelt dat de bemestingsnormen voor een gedeelte niet meer mogen worden ingevuld door dierlijk mest, zal in Vlaanderen voor x miljoen ton mest moeten worden verwerkt. Men moet dan gemeenten vinden die de milieu-effecten aanvaarden en een mestverwerkingsbedrijf toelaten. Men zal dan een mestverwerkingsdecreet moeten goedkeuren om dit te finaliseren.

Wie a zegt, moet ook b zeggen. De grote promotor van de mestverwerking was de heer Denys. De VLD moet dan ook consequent zijn en aanvaarden dat men locaties zal moeten vinden.

De heer Didier Ramoudt beaamt dat de VLD uiteraard voorstander is van mestverwerking, waarop de minister opmerkt : maar niet voor de deur van de heer Didier Ramoudt, die vaststelt dat de ene locatie de andere niet is. Men moet het ene niet oprichten om het andere af te breken. Men kan zich toch niet permitteren om een mestverwerkingsfabriek in een toeristische streek in te planten.

De minister verklaart hierop als minister van Landbouw nooit een MAP te zullen aanvaarden waarin men een percentage van de dierlijke mest moet verwerken om de veestapel te behouden, indien de minister niet over de garantie beschikt dat men mestverwerkingsbedrijven kan inplanten die voldoen aan de wetgeving inzake ruimtelijke ordening en leefmilieu.

Agalev is duidelijk voorstander van een afbouw van de veestapel en aanvaardt dat in die sector duizenden jobs teniet zullen gaan. De heer Didier Ramoudt meent dat de locaties met intensieve vee-teelt de plaatsen bij uitstek zijn waar zulke bedrijven moeten worden ingeplant. Er is geen enkel varkenskwekerij in Oostende of omgeving.

– *Adviespremies en kredieturen VIZO*

De minister verklaart de heer Leo Cannaerts bij te treden met betrekking tot de rol van het VIZO. Over VIZO moet een afzonderlijk debat worden gevoerd en er dient te worden toegezien dat de efficiëntie inzake werkgelegenheid duidelijk wordt. In het kader van de VESOC-middelen zal tweemaal een krediet van 70 miljoen frank ter beschikking van het VIZO worden gesteld, waarmede o.m. de promotie van de opleidingsmogelijkheden zal worden gefinancierd. Hierop stelt de heer Cannaerts vast dat hoe meer opleidingen er zijn hoe groter de verliezen zijn van de centra voor middenstandsopleidingen.

Of men naar cofinancieringen moet gaan of als de middelen van het VIZO op termijn zullen stijgen, hangt volgens de minister af van het aantal inschrijvingen en het ene opleidingscentrum is het andere niet. Wat het centrum voor middenstandsopleiding in Mechelen betreft, stelt de minister vast dat dit centrum de jongste jaren een grote groei kent.

– *Subregionaal beleid*

De minister refereert hiervoor aan de interpellatie die hierover in de commissie werd gehouden en op zijn uitvoerig antwoord hierop.

– *Creatie van nieuwe werkgelegenheid in Vlaanderen versus economische groei*

In antwoord op de vraag van de heer Stassen refereert de minister aan een publikatie van minister Theo Kelchtermans over de arbeidsevolutie in Vlaanderen. De netto-werkgelegenheidsaangroei in Vlaanderen tussen 1990 en 1996 is goed voor 100.000 nieuwe voltijdse banen.

– *VESOC III-enveloppe*

In antwoord op de vraag van de heer Bogaert over de aanwending van de op b.a. 52.01 ingeschreven kredieten voor de uitvoering van de Vlaminov-

maatregel antwoordt de minister als volgt. Dit jaar zal een substantieel kredieten worden uitgetrokken. Van het budget van markteconomie versterkende maatregelen zal 800 miljoen frank worden overgeheveld naar het begrotingsjaar 1999. De totale budgettaire enveloppe voor de financiering van economieversterkende maatregelen bedraagt zodoende 3 miljard frank. (2,2 miljard frank door-trekken in budget 1998 van budget '97 + 800 miljoen frank overdracht van 98 naar 99). Over de invulling hiervan dient nog een beslissing te worden genomen in 1999, doch wat reeds vaststaat is dat er niet meer middelen zullen worden uitgetrokken voor de toekenning van expansiesteun.

De heer Laverge stelde heel wat vragen over het hele beleid. Dat we marktaandeel in de wereld verliezen, heeft te maken met de opkomst van een aantal nieuwe landen, die economisch erg actief zijn. Dat betekent niet dat onze exportprestaties niet goed zijn. We hebben trouwens gigantische overschotten op onze betalings- en handelsbalans. De export kan natuurlijk altijd verbeteren, maar we moeten niet te negatief zijn.

Er werd een besluit opgemaakt over een verhoging van de subsidies voor bedrijventerreinen. Ik had dat al aangekondigd in het debat over de resolutie-Voorhamme over de automobielnijverheid. Volgende week zullen we dat besluit met de Vlaamse regering bespreken.

Het rapport van Andersen Consulting is klaar. De administratie heeft de opdracht gekregen om de implicaties ervan op het beleid na te gaan, ook voor het nieuwe decreet ruimtelijke ordening dat in de loop van de volgende weken moeten worden opgemaakt. Een aantal resultaten van de consulting zullen worden vertaald in nieuwe procedures. Er moet ook een eenheidsloket komen om te weten waar de dossiers zich bevinden, om de termijnen te bepalen, enzovoort. Daarover kunt u het best minister Baldewijns ondervragen.

Het debat dat we 2 jaar geleden hebben gevoerd over het GOM-rapport begint effect te sorteren in het beleid. De ondernemingskracht is een algemene optie. Ik ben van mening dat we het steeds meer moeten hebben van de eigen ondernemingen. We hebben ook de intentie een actie te voeren 'Ondernemen kan'. Dit project moet echter nog concreet gestalte krijgen. Ik hoop u daarover meer te kunnen vertellen wanneer de begroting is opgemaakt.

Op de bemerking van de heer Jean-Marie Bogaert dat goed uitgeruste bedrijventerreinen een rem kunnen zijn op de delokalisatietrend antwoordt de

minister als volgt. Men dient vertrouwen te hebben in de Vlaamse volkskracht. De minister stelt vast dat spreker blijk geeft van enig pessimisme. België kent een banengroei van 3 percent, wat in vergelijking met de omringende landen inderdaad nog onvoldoende is, doch dit is vooral te wijten aan de hoge arbeidskost en het arbeidsintensieve karakter van deze economische groei.

De minister verwijst naar de verklaringen van de heer Van Krunkelsven waaruit blijkt dat de Volksunie hoopt om samen met het FDF gestalte te geven aan de volgende staatshervorming. De minister hoopt dat deze staatshervorming een echte dynamiek zal teweegbrengen zodat men in Vlaanderen echt greep kan krijgen op die factoren die bepalend zijn voor de arbeidskost.

De CVP is in elk geval vragende partij om dit debat te voeren. Ook verwijst de minister naar de verslagen van de hoorzittingen in de commissie voor staatshervorming van het Vlaams Parlement, met o.m. tussenkomsten van Prof. Dr. Paul Van Rompuy, Prof. Dr. Paul Van Orshoven e.a., waarop de heer Robert Voorhamme opmerkt dat de minister geen gewag maakt van de inleidingen van een aantal notoire liberale geleerden, namelijk de heren Vuchelen en De Grauwe.

3. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemmen

a) Decreetbepalingen

Artikel 42

Op dit artikel ligt een amendement voor van de Vlaamse regering (Stuk 19 (1997-1998) – Nr. 3, blz. 3) dat ertoe strekt de begroting van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) als volgt aan te passen :

A. In het tweede lid op de tweede en derde regel het bedrag “ 1.749.300.000 frank” telkens te vervangen door het bedrag “ 1.711.000.000 frank”.

B. In het vierde lid op de laatste regel het bedrag “2.494.700.000 frank” te vervangen door het bedrag “2.456.400.000 frank”.

Het amendement wordt verantwoord als volgt. Het betreft een vermindering van 38, 3 miljoen frank ten voordele van een evenredige verhoging op programma 72.20, basisallocatie 11.20.

Deze amendementen en het aldus geamendeerde artikel 42 worden bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikelen 43 tot 47

De artikelen 43 en 47 worden zonder opmerkingen bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

b) Begrotingstabel

AFDELING I

Begrotingskredieten en departementale begrotingen

– Programma's 51.1, 51.2, 51.5

Deze programma's worden zonder opmerkingen bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

– Programma 54.1 – Land- en Tuinbouw (behalve b.a. 33.02, 34.02, 34.03 en 34.90)

Hier liggen amendementen voor van de Vlaamse regering. Deze amendementen zijn opgenomen in (Stuk 19 (1997-1998) – Nr. 3, blz. 8 en 9 – Amendementen A tot R) en strekken ertoe te voorzien in een vermindering van de dotatie en machtiging VLIF met

38,3 miljoen frank ter compensatie van een evenredige verhoging programma 72.20 b.a. 11.20.

Deze amendementen en het aldus geamendeerde programma worden bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

AFDELING V

VLAAMSE OPENBARE INSTELLINGEN

Vlaams Landbouwinvesteringsfonds

De aldus aangepaste begroting van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Grindfonds

De begroting van het Grindfonds wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie – Middelgrote en Grote Ondernemingen (FEERR-MGO)

De begroting van het Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie – Middelgrote en Grote Ondernemingen (FEERR-MGO) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie – Kleine Ondernemingen (FEERR-KO)

De begroting van het Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie – Kleine Ondernemingen (FEERR-KO) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Limburgfonds

De begroting van het Limburgfonds wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Financieringsinstrument voor Investerings Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector

De begroting van het Financieringsinstrument voor Investerings in de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de

algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1998, dat behoort tot de bevoegdheden van minister Eric Van Rompuy wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

III. BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER LUC VAN DEN BRANDE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN EN TECHNOLOGIE

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie

Dotatie aan de VITO

De minister-president wijst erop dat de dotatie aan de VITO (programma 71.3, basisallocatie 41.02) wordt vermeerderd met 21,4 miljoen frank voor de overgang naar het nieuwe boekhoudkundig stelsel. Deze vermeerdering wordt gecompenseerd op basisallocatie 00.22 van programma 24.6. Anderzijds wordt de VITO-dotatie gedisindexeerd met 9,4 miljoen frank.

Dotatie aan het IWT

Rekening houdend met een inflatiecorrectie van 100.000 frank en de inkomsten die worden verwacht uit de interestberekening voor het dienstjaar 1997, geraamd op 14,7 miljoen frank, wordt de dotatie aan het IWT (programma 71.3, basisallocatie 41.03) verminderd tot het evenredige overeenkomstige bedrag van 167,8 miljoen frank.

Speciale dotatie IWT voor het onderzoek aan HOBU-instellingen

Basisallocatie 41.04 van programma 71.3 heeft betrekking op de speciale dotatie aan het IWT voor onderzoek aan HOBU-instellingen. Het betalingskrediet moet worden verhoogd met 15 miljoen frank. Voor onderzoek aan HOBU-instellingen wordt 145 miljoen frank uitgetrokken voor de uitbetaling in 1998 van de eerste en tweede schijf van de eerste oproep. Voor het project om Internet in HOBU-instellingen in te voeren wordt 20 miljoen frank gereserveerd.

De minister-president onderstreept het grote belang van het HOBV voor KMO's. Het hoger onderwijs stimuleert immers nieuwe ontwikkelingen. Dit is een trendbreuk : vroeger werden nieuwe ontwikkelingen altijd op naam geschreven van universiteiten of centers of excellence.

Vergoeding voor geleverde prestaties aan het IWT

Bij basisallocatie 41.05 wordt het krediet vermindert met het onbelaste saldo 1997 ten belope van 6,8 miljoen frank. Daarnaast is er een desindexatie van 200.000 frank.

Dotatie aan het FIOV (Fonds voor Industrieel onderzoek in Vlaanderen)

Eind 1997 was er op het FIOV (programma 71.3, basisallocatie 61.04) een saldo in betalingskrediet van 254,1 miljoen frank. De minister-president zegt dat dit saldo in mindering wordt gebracht van de dotatie.

Statistiek, Toerisme, Vlaamse Dienst voor Agro-Marketing

Voor de begroting bij Statistiek (programma 21.1) zijn er geen aanpassingen.

Op de basisallocaties voor het programma Toerisme (programma 49.2) en de subsidie aan het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (programma 54.1, basisallocatie 33.02) wordt de normale desindexering toegepast. De werkingsdotatie van Toerisme Vlaanderen werd vanwege de nieuwe boekhoudkundige aanrekeningsregels vermindert met 43 miljoen frank. De minister-president wijst erop dat dit louter begrotingstechnische verminderingen zijn. Ze hebben dus geen enkele invloed op de beleidsmogelijkheden.

Artikel van het begrotingsdecreet

Artikel 38 van het begrotingsdecreet heeft betrekking op de begroting 1998 van het FIOV. De ontvangsten en uitgaven bedragen 1.699 miljoen frank. De ontvangsten en uitgaven voor orde bedragen 1 miljoen frank.

De minister-president onderstreept dat het om louter technische aanpassingen gaat die geen invloed op het beleid uitoefenen.

2. Algemene bespreking

Toerisme

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey veronderstelt dat het budget voor toerisme werd verminderd vanwege een desindexatie. Het blijft nog altijd een aanzienlijk bedrag. Volgende week wordt er gestemd over het decreet over Toerisme Vlaanderen, wat enkele wijzigingen met zich meebrengt. De spreker vraagt op welk onderdeel van Economie de premies voor de toeristische sector vermeld worden in de begroting. Of zal de implementatie ervan pas blijken bij de begroting voor 1999 ? Het parlementslid vraagt waar ze een en ander kan terugvinden.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey merkt op dat tijdens de begrotingsbesprekingen een budget voor bedrijfsgidsen werd voorgesteld. Dit nieuwe project ontstond naar aanleiding van de Openbedrijvendag. Vooral bij kleine bedrijven bestaat er immers een grote vraag naar geschikte en geschoolde gidsen om bedrijfsbezoeken te begeleiden. Op de begroting, of de dotatie voor Toerisme Vlaanderen, werd een bedrag gereserveerd voor deze bedrijfsgidsen. Het bedrijf zou een aanvraag moeten indienen bij Toerisme Vlaanderen. Die dienst zou dan op zoek gaan naar een geschikte gids, die een opleiding krijgt op de werkvloer. Bij de erkende gidsenbonden zou een oproep worden gedaan tot geïnteresseerde kandidaten. De spreker vraagt hoever het staat met dit project. In september is het immers opnieuw Openbedrijvendag.

Mevrouw Merckx-Van Goey wijst erop dat was afgesproken dat de minister-president Toerisme Vlaanderen de opdracht zou geven om een inspanning te doen voor de traditionele stads- en streekgidsen. Met de erkende informatiekantoren werd afgesproken dat ze enkel zouden werken met erkende toeristische gidsen. Het label van Toerisme Vlaanderen garandeert een bepaald profiel en dus ook een zekere kwaliteit. Er worden echter vragen gesteld bij de toenemende professionalisering. Er zijn immers ook heel wat vrijwilligers die dit werk uit volle overtuiging doen. Bij gemeenten en regio's rijzen ook vragen over de betaalbaarheid, de controle en de afdwingbaarheid van het gebruik van de erkende gidsen. De spreker vraagt hoe het zit met de bijkomende middelen voor de traditionele toeristische gidsen.

De minister-president wijst erop dat het ontwerp van decreet over Toerisme Vlaanderen op 9 juni zal worden behandeld in plenaire vergadering. Hij onderstreept dat voor de begroting werd gestreefd

naar een nuloperatie, conform het begrotingsakkoord. De ambtenaren die in de toekomst zullen overgaan naar het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, zullen hun salaris en vergoedingen behouden. Voor de bijkomende taken, namelijk de organisatie en ondersteuning van de Hoge Raad, zullen de nodige werkingsmiddelen worden ingeschakeld.

Voor toerisme worden volgens de minister-president middelen samengebracht in onder meer de dotatie voor het FEERR. Voor de begroting voor 1999, dus de allocatie van premies, zullen er bij de administratie Economie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de nodige posten pro memorie worden ingeschreven. Dit heeft verscheidene voordelen : de overgedragen gelden van Toerisme Vlaanderen naar het ministerie hebben reeds een budgetallocatie. Het blijft mogelijk om met het budget een eigen toerismebeleid te voeren, naast de middelen die worden ingeschreven op de andere posten van de begroting voor economie die onder het zuiver economisch beleid ressorteren.

De minister-president zegt dat in 1998 op de begroting van Toerisme Vlaanderen 6 miljoen frank werd gereserveerd voor het bedrijfsgidsenproject van de Vlaamse regering. Deze middelen werden vanuit het FEERR-krediet overgeheveld naar Toerisme Vlaanderen. Het bedrag werd verdeeld als volgt : 1,5 miljoen frank wordt besteed aan het personeel ter ondersteuning van het project, 0,5 miljoen frank aan werkingskosten en 4 miljoen frank gaat naar de vergoeding van de gidsen.

Ter ondersteuning van het project werd op 2 maart een contractueel deskundige geëngageerd. Hij is de verbindingspersoon tussen de gidsen en de bedrijven. Het project komt volgens de minister-president stilaan op kruissnelheid. De overheid moet het ondernemerschap dichterbij de bevolking brengen. Voor het overige moeten de ondernemers zelf ondernemen. Dit geldt ook voor de kleine ondernemingen, die daartoe trouwens alle mogelijkheden krijgen. Ze worden daarbij gesteund door een krachtig beleid van de Vlaamse regering, in het bijzonder van de minister van Economie en KMO.

Door een nauwer contact tussen het bedrijfsleven en de bevolking krijgen de mensen volgens de minister-president een realistisch beeld van het bedrijfsleven. Ze krijgen inzicht in de uitdagingen en noden van de bedrijfsleiders. Daarom worden initiatieven als de Openbedrijvendag en de Dag van de Klant blijvend ondersteund. Bedrijfsbezoeken zijn volgens de spreker zeer belangrijk. De

ervaring van de afgelopen jaren toont dit aan. Familieleden werknemers en buurtbewoners kunnen op die manier een onderneming bezoeken. Een dergelijke wisselwerking heeft alleen maar voordelen.

Vlaamse Dienst voor Agro-Marketing (VLAM)

De heer Freddy De Vilder merkt op dat de minister-president bij de omvorming van het statuut van de VLAM heeft toegezegd om een en ander na verloop van tijd te evalueren. Uit een gesprek met de sector is gebleken dat verdeeld wordt gereageerd op het nieuwe statuut. De spreker vraagt of de evaluatie binnen afzienbare tijd kan plaatsvinden.

De minister-president onderstreept dat hij zijn volledige medewerking wil verlenen aan het verzoek van de heer De Vilder. Hij zal daartoe opdracht geven aan de VLAM. De minister-president zegt voorstander te zijn van een degelijke evaluatie. Er moet worden afgesproken hoe dit in de commissiewerkzaamheden kan worden ingepast.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1998 (bevoegdheden van minister-president Luc Van den Brande) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Leo CANNAERTS

Robert VOORHAMME

¹ Zie de opsplitsing van dit ontwerp van decreet over de bevoegde commissies, opgenomen als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Financiën en Begroting (Stuk 19 (1997-1998) – Nr. 6).